

FINANSMINISTERIET

Aftaler om finansloven for 2016

November 2015

2016

FINANSMINISTERIET

Aftaler om finansloven for 2016

November 2015

2016

Aftaler om finansloven for 2016
November 2015

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Center for udgiftspolitik og modernisering
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 3392 3333

Omslag: BGRAPHIC
Tryk: Rosendahls a/s
Oplag: 1.200
Pris: 150 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-87353-80-9

Elektronisk publikation:
ISBN: 978-87-87353-81-6

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Indhold

Oversigt over finanslovaftalerne for 2016	5
1. Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 (19. november 2015)	7
2. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, og Det Konservative Folkeparti om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019 (17. november 2015)	35
3. Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om et kontanthjælpssystem hvor det kan betale sig at arbejde - Jobreform fase I (18. november 2015)	49
4. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om Det Kongelige Teater 2016-2019 (3. november 2015)	61
5. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om fordeling af forskningsreserven (herunder proveneru fra reform af førtidspension og fleksjob af juni 2012) i 2016 (29. oktober 2015)	69
6. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 (30. oktober 2015)	77

Oversigt over finanslovaftalerne for 2016

Tabel 1

Oversigt over finanslovaftalerne for 2016

	V	DF	LA	K	S	EL	ALT	RV	SF
Aftale om finansloven for 2016									
Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019									
Aftale om et kontanthjælpssystem hvor det kan betale sig at arbejde – JobReform fase I									
Aftale om Det Kongelige Teater 2016-2019									
Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2016									
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016									

Anm.: Blå markering betyder, at partiet deltager i den pågældende aftale. Grøn markering betyder, at partiet ikke deltager i den pågældende aftale.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og
Det Konservative Folkeparti om:

Finansloven for 2016
(19. november 2015)

Aftale om finansloven for 2016

Regeringens kasseeftersyn fra august 2015 viste, at de offentlige finanser var svækket med 3 mia. kr. i 2016 og hvert af de følgende år frem mod 2020. Dermed var de offentlige finanser i mindre god stand end ventet før folketingsvalget.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om, at det er afgørende, at der er tillid til dansk økonomi og styr på de offentlige finanser.

Med Aftale om finansloven for 2016 styrkes de offentlige finanser med 5 mia. kr. i 2016 og underskuddet på den strukturelle saldo reduceres til 0,4 pct. af BNP. Det bringer dansk økonomi i bedre afstand til budgetlovens krav og samtidigt et skridt tættere på målet om strukturel balance i 2020.

De offentlige indtægter og udgifter kan udvikle sig anderledes end forventet, hvilket giver en vis usikkerhed omkring skønnet for de offentlige finanser og underskuddet på den strukturelle saldo. Afstand til budgetlovens grænse mindsker risikoen for, at der skal foretages betydelige og pludselige stramninger af den offentlige økonomi.

De stramme økonomiske rammer i 2016 indebærer, at der ikke på forhånd har været råderum til nye initiativer på finansloven for 2016. Alle nye initiativer er derfor finansieret krone for krone via omprioriteringer og budgetforbedringer.

Aftaleparterne bag finansloven for 2016 har sat en ny retning for Danmark med klare prioriteringer. Aftalen styrker kernevelfærden og trygheden og gør hverdagen lettere for familier og boligejere og giver bedre vilkår for at drive virksomhed i Danmark.

Indrejsetallet til Danmark er de seneste uger steget markant og kan resultere i en øget tilstrømning i 2016. Det er forbundet med stor usikkerhed at skønne over indrejsetal mv. i 2016, da det vil afhænge af, hvorledes migrant- og flygtningestrømmene i Europa udvikler sig i den kommende tid, herunder ikke mindst i vores nabolande.

Udviklingen de seneste uger giver dog indikationer på, at indrejsetallet og antallet af asylansøgere kan ligge på et væsentligt højere niveau i 2016 end hidtil forventet.

Aftaleparterne noterer, at regeringen derfor har præsenteret en række konkrete forslag til yderligere stramninger af udlændinge- og integrationspolitikken, der kan bidrage til at dæmpe tilstrømningen til Danmark.

En øget tilstrømning til Danmark i 2016 vil medføre merudgifter i 2016, som skal finansieres. Udgifterne vil i vidt omfang og i overensstemmelse med OECD's regler og hidtidig praksis kunne finansieres inden for den ramme til udviklingsbistand, som er afsat på finansloven for 2016. Aftaleparterne er enige om, at mulighederne herfor skal udnyttes fuldt ud.

Der kan herudover være merudgifter som følge af stigende indrejsetal, som ikke kan finansieres inden for udviklingsbistanden. Sådanne udgifter vil i givet fald kunne finansieres indenfor rammerne af afsatte reserver, herunder reserve til merudgifter ved nye bevillingsforslag på finansloven for 2016.

Regeringen vil følge situationen tæt og om nødvendigt overveje yderligere muligheder for at finansiere merudgifter som følge af stigende indrejsetal i 2016, idet aftaleparterne understreger, at kernevelfærden fortsat skal sikres.

Hovedelementer i Aftale om finansloven for 2016

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har indgået Aftale om finansloven for 2016. Aftaleparterne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

Styrket kernevelfærd

- Markant løft af sundhedsområdet med fokus på ældre
- Værdig ældrepleje

En fast udlændingepolitik

- Flere omfattes af integrationsydelsen

JobReform fase I

- Et nyt kontanthjælpsloft

Lettere at være dansker

- Nedsættelse af registreringsafgiften til 150 pct.
- Nominel fastfrysning af grundskylden i 2016
- BoligJobordning

Et bedre grundlag for at drive virksomhed i Danmark

- Ramme til Vækst og udvikling i hele Danmark
- Nedsættelse af NOx-afgift
- Annullering af reklameafgift
- Bedre vilkår for virksomheder i Danmark
- Bedre vilkår for generationsskifte for erhvervsvirksomheder
- Udvidelse af tonnageskatordningen med mobile borerigge
- Mulighed for medarbejderaktier

En styrket indsats for danske landbrug og miljø

- Ramme til fødevare- og landbrugsinitiativer
- Miljøtiltag for at modsvare lempeligere kvælstofregulering af dansk landbrug

Uddannelse og kultur

- Forøgelse af tilskudsprocenten for frie grundskoler
- Styrkelse af dansk kulturarv

Udviklingsbistand i 2016

- Reserve til nærområdeindsats og EU-tiltag

Øvrigt

- Styrket indsats for dyrevelfærd
- Styrket kontrolindsats for ordnede forhold på det danske arbejdsmarked
- Boligydpelsespakke
- Folkeskolen

Et tryggere Danmark

- Et styrket politi. Et tryggere Danmark

Styrket kernevelfærd

Markant løft af sundhedsområdet med fokus på ældre

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om et markant løft af sundhedsområdet med fokus på ældre på i alt 2,4 mia. kr. i 2016. Det afspejler aftaleparternes prioritering af et stærkt sundhedsvæsen og en god ældreindsats med behandling og pleje af høj kvalitet.

Aftaleparterne er enige om at prioritere knap 1 mia. kr. til sundheds- og ældreområdet i 2016, herunder særligt en satsning i forhold til de ældre medicinske patienter og overbelægning samt realisering af en reel ret for patienterne til hurtig udredning og behandling.

Prioriteringen kommer ud over et løft på godt 1,4 mia. kr. i 2016 til blandt andet medicin fra aftalen om regionernes økonomi for 2016.

Parterne har samtidig noteret sig, at regeringen har igangsat et fagligt forarbejde for en kommende Kræftplan IV, der fremlægges i 2016.

Hurtigere udredning og behandling

Aftaleparterne er enige om at afsætte en økonomisk ramme på 300 mio. kr. i 2016 og 450 mio. kr. årligt fra 2017 til at sikre patienterne hurtig udredning og behandling på sygehuset. De afsatte midler skal blandt andet bruges til opbygning af tilstrækkelig kapacitet i regionerne til at sikre rettidig udredning og behandling.

Med initiativet får patienter samtidig ret til at vælge et andet sted, hvis de offentlige sygehuse af kapacitetsmæssige årsager ikke kan tilbyde udredning inden for 30 dage. Ligeledes får patienterne ret til at vælge et privat behandlingssted, hvis ventetiden på behandling på de offentlige sygehuse overstiger 30 dage. Regeringen vil fremsætte lovforslag herom i foråret 2016 med henblik på ikrafttræden fra 1. oktober 2016.

Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning

Aftaleparterne er enige om at afsætte 320 mio. kr. i 2016 og 300 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient, herunder en akutupakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene. Det er en yderligere prioritering af akutupakken på 20 mio. kr. i 2016 i forhold til finanslovsforslaget. Handlingsplanen skal sikre en konkret og målrettet indsats mod bl.a. overbelægningen på de medicinske sygehusafdelinger. Samtidig skabes bedre vilkår og sammenhængende forløb for patienterne.

Aftaleparterne er enige om, at udmøntning af midlerne sker i to faser. I første fase gennemføres primo 2016 en akutupakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene. Konkrete elementer vil bl.a. være indsatser målrettet samarbejde og planlægning på sygehusene. I anden fase aftaler parterne i foråret 2016 en mere langsigtet handlingsplan med fokus på bl.a. styrkede kompetencer i kommuner og almen praksis.

Med aftale om udmøntning af satspuljen for 2016-2019 på sundheds- og ældreområdet prioriteres herudover knap 200 mio. kr. årligt 2016-2019 til *national handlingsplan for demens 2025* samt konkrete initiativer for de svageste ældre. Den samlede prioritering til de ældre og demente på sundhedsområdet i Aftale om finansloven for 2016 udgør således 500 mio. kr. i 2016 og knap 500 mio. kr. årligt i 2017-2019.

Løft til fødeafdelinger

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at styrke kvaliteten på fødselsområdet. Aftaleparterne er derfor enige om at afsætte 50 mio. kr. årligt fra 2016 til en styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger. Midlerne fordeles i 2016 og 2017 til regionerne på baggrund af bloktilskudsnøglen. Regionerne skal fremsende revisorpåtegnet regnskab, der dokumenterer, at midlerne er anvendt til svangreomsorgen. Fra 2018 overføres midlerne permanent via bloktilskuddet til regionerne. Udmøntningen drøftes med aftaleparterne.

Tryghed om akuthjælp i alle dele af landet

Aftaleparterne er enige om, at der med etableringen af den nye sygehusstruktur over de kommende år skal sikres tryghed for hurtig hjælp i alle dele af landet. Det akutte beredskab i regionerne er styrket de senere år, bl.a. med en landsdækkende lægehelikopterordning. Aftaleparterne ønsker yderligere at styrke den akutte indsats i landets yderområder og er derfor enige om at afsætte en pulje på 20 mio. kr. i 2016 til at styrke den regionale akutindsats i områder med lang responstid. Midlerne kan bl.a. anvendes til støtte til akutbiler og akutlægebiler.

Infektionsbekæmpelse, rengøring og hygiejne

I forhold til rengøring, hygiejne og infektioner på sygehuse er antibiotikaresistens et voksende problem. Aftaleparterne er derfor enige om at prioritere 20 mio. kr. i 2016 til en styrket resistensbekæmpelse. Midlerne prioriteres bl.a. til en styrket indsats mod infektioner og resistens på sygehuse og i praksissektoren, styrket rådgivning samt overvågning og forskning i relation hertil.

Alternativ behandling

Aftaleparterne er enige om at styrke Sundhedsstyrelsens Råd for Alternativ Behandling (SRAB) med en pulje på 5 mio. kr. i 2016 målrettet forskningsprojekter inden for alternativ behandling, partnerskaber med patientforeninger samt en øget formidling, herunder via hjemmeside og konferencer.

Dansk satsning på personlig medicin

Medicin, der er udviklet på baggrund af patienternes genetiske profil og sygdommens karakteristika, er potentielt et vigtigt element i udviklingen af sundhedsvæsenets fremtidige tilbud om bedre forebyggelse og behandling.

Aftaleparterne er derfor enige om at prioritere 5 mio. kr. i 2016 til at gennemføre en foranalyse af de faglige, tekniske, etiske og økonomiske implikationer af et eventuelt større dansk program for personlig medicin.

Aftaleparterne noterer sig, at regeringen vil drøfte med Danske Regioner, hvordan der sikres fleksibel levering og den rette mad og ernæring til patienter på de nye sygehuse, som ikke har egne produktionskøkkener.

En værdig ældrepleje

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om, at ældre borgere skal have en værdig pleje og omsorg, så der er mulighed for at fortsætte med at leve det liv, den ældre ønsker, med størst mulig selvbestemmelse. Plejen og omsorgen skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov, så den enkelte kan leve et værdigt liv. Der er på den baggrund enighed om, at kommunerne fremover skal formulere en værdighedspolitik, hvor den enkelte kommune beskriver sine overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet.

Parterne er samtidig enige om at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje gennem en markant tilførsel af midler til ældreområdet, der skal understøtte en ny måde at arbejde på med øget fokus på værdighed. Med Aftale om finansloven for 2016 afsættes derfor 1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem til at understøtte udbredelsen og implementeringen af en værdighedspolitik i kommunerne. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2016.

De afsatte midler fordeles mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Midlerne kan bl.a. anvendes til personale (varme hænder) og til kompetenceudvikling med fokus på at understøtte arbejdet med værdighed i ældreplejen mv. Dette skal ske ud fra en vurdering i den enkelte kommune af, hvor behovet er størst lokalt. Med henblik på at sikre, at de afsatte midler kommer de ældre til gavn allerede i 2016, fordeles midlerne mellem kommunerne fra starten af 2016.

Værdighedspolitikken skal forholde sig til en række konkrete områder i relation til en værdig ældrepleje, herunder bl.a. livskvalitet, selvbestemmelse samt mad og ernæring. Samtidig skal værdighedspolitikken tydeliggøre for de ældre og deres pårørende, hvad der prioriteres og kan forventes i den pågældende kommune. I udarbejdelsen af værdighedspolitikken skal kommunalbestyrelsen sikre, at eksempelvis de lokale ældreråd, eventuelt øvrige relevante parter, pårørende samt medarbejdere inddrages.

Aftaleparterne er enige om, at en værdig ældrepleje tilrettelægges bedst med udgangspunkt i den enkelte borgers behov og under hensyntagen til lokale forhold. Indførelsen af kommunale værdighedspolitikker understøtter princippet om, at det er kommunerne, som er tættest på borgerne, og derfor har mulighed for at prioritere og tilrettelægge indsatsen, hvor behovet er størst, og hvor indsatsen imødekommer den ældre borgers ønsker.

Den første værdighedspolitik godkendes af kommunalbestyrelsen og offentliggøres på kommunens hjemmeside i første halvår af 2016. Kommunalbestyrelsen vedtager herefter en ny værdighedspolitik i det første år af hver valgperiode gældende for de efterfølgende fire år.

Kommunerne skal i forbindelse med offentliggørelsen af værdighedspolitikken i 2016 redegøre for, hvordan de arbejder med værdighedspolitikken, og hvordan de ekstra midler forudsættes anvendt i 2016 til at understøtte arbejdet ift. livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, sammenhæng og tværfaglighed, mad og ernæring samt en værdig død. Det skal endvidere fremgå, at midlerne ligger udover de vedtagne budgetter for 2016. Redegørelsen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet. Redegørelse for den forventede anvendelse af midlerne skal fremadrettet indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet for årene 2017 til 2019. Kommunerne skal endvidere for årene 2016 til 2019 med revisorpåtegnet regnskab redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat.

Aftaleparterne er enige om at gøre endelig status for ordningen i foråret 2019. Aftaleparterne er desuden enige om på et årligt møde (i sensommeren 2016 og foråret 2017) at gøre status over kommunernes udmøntning af midlerne inden for rammerne af værdighedsprincipperne.

Efter endelig status i 2019 vil midlerne fremadrettet blive udbetalt sammen med bloktilskuddet efter en objektiv fordelingsnøgle for ældreområdet.

En fast udlændingepolitik

Flere omfattes af integrationsydelsen

Med virkning fra den 1. september 2015 er der indført en ny integrationsydelse til personer, der fra denne dato er kommet til Danmark, og som ikke har opholdt sig i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Integrationsydelsen er med til at sikre, at det i højere grad kan betale sig at tage et arbejde.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at udvide målgruppen for integrationsydelsen til at omfatte alle, som ikke har opholdt sig i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Personkredsen udvides med udgangspunkt i den allerede eksisterende model:

- Opholdskravet for ret til uddannelses- og kontanthjælp er ophold i landet i mindst 7 ud af de seneste 8 år.
- Personer, der ikke opfylder opholdskravet, men i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage uddannelses- eller kontanthjælp, modtager integrationsydelse.
- Ydelsen er den samme som den ydelse, der netop er indført for nytilkomne.
- Både udlændinge og danske statsborgere på uddannelses- og kontanthjælp omfattes.
- Der ydes et danstillæg på 1.500 kr. månedligt for bestået danskprøve 2 eller anden prøve på tilsvarende eller højere niveau.
- Der bliver adgang til dispensation fra danskprøvekravet for personer med alvorlige fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser.

For at give den berørte persongruppe og de kommuner, der skal administrere ordningen, mulighed for at indrette sig på de nye regler, er aftaleparterne enige om, at ydelsesændringen træder i kraft den 1. juli 2016.

Udvidelsen af personkredsen for integrationsydelsen forventes samlet set at indebære mindredgifter på 228 mio. kr. i 2016, 336 mio. kr. i 2017, 216 mio. kr. i 2018 og 135 mio. kr. i 2019 efter tilbageløb og adfærd. Aftaleparterne er enige om, at det provenu, som tilvejebringes ved initiativerne i aftalen fra 2017, skal anvendes ved JobReformens fase II i foråret 2016 til at sænke skatten fra 2017.

JobReform fase I – et nyt kontanthjælpsloft

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at øge gevinsten ved at komme i arbejde for kontanthjælpsmodtagere.

Konkret er partierne enige om at indføre et nyt kontanthjælpsloft og et skærpet rådighedskrav i form af en 225-timers regel for både gifte og ugifte. Endvidere reduceres kontanthjælpsmodtageres ret til ferie fra fem uger til fire uger.

Aftalen indeholder følgende elementer:

1. Et nyt kontanthjælpsloft

Der indføres et nyt kontanthjælpsloft, som sætter en grænse for, hvor meget den enkelte samlet set kan modtage i kontanthjælp, boligstøtte og særlig støtte. Loftet omfatter modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

Ingen kan få den samlede ydelse reduceret med mere end summen af særlig støtte og boligstøtte. Dermed reduceres kontanthjælpen, uddannelseshjælpen, integrationsydelsen eller de børnerelaterede ydelser ikke.

Kontanthjælpsloftet fastsættes til følgende beløb (2015-pl) for personer, som modtager kontanthjælp på voksensats eller svarende dertil:

Tabel 1
Nyt loft over de samlede ydelser

(2015-pl)	Kr. pr. måned
Enlige uden børn	13.121
Enlige forsørgere med 1 barn	15.031
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	15.385
Samlevende og gifte uden børn	10.849
Samlevende og gifte med 1 barn	14.416
Samlevende og gifte med 2 børn eller flere	14.416

For modtagere af de lavere ydelser er der beregnet teknisk korrigerede lofter, så modtagere af ydelser på forskellige niveauer så vidt muligt sidestilles.

2. 225-timers regel

Der indføres en 225-timers regel, der skal sikre, at modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse står til rådighed for arbejdsmarkedet. Reglen indebærer et krav om minimum 225 timer i ordinær, ustyttet beskæftigelse inden for de seneste 12 måneder for alle modtagere af uddannelseshjælp og kontanthjælp. Personer på integrationsydelse omfat-

tes først af reglen, når de har opnået ret til fuld børne- og ungeydelse, dvs. efter to års bopæl i landet.

Reglen omfatter både gifte og ugifte. Hvis en ugift person ikke lever op til kravet, oplever personen en ydelsesreduktion på 1.000 kr. pr. måned, hvis personen modtager, hvad der svarer til kontanthjælp på voksensats. Hvis personen modtager kontanthjælp på ungesats vil personen opleve en ydelsesreduktion på 500 kr. per måned. Hvis en eller begge i et ægtepar ikke lever op til kravet, mister parret op til en hel kontanthjælp, således, at familien fortsat har, hvad der svarer til en kontanthjælp på voksensats. Så snart en person har arbejdet 225 timer, vil den pågældende igen være berettiget til fuld hjælp.

Personer med en meget begrænset arbejdsevne kan undtages fra reglen, hvis kommunen ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke vil kunne arbejde 225 timer inden for et år på det ordinære arbejdsmarked. Reglen svarer til den undtagelsesregel, der gjaldt for den tidligere 225-timers regel, som blev afskaffet pr. 1. januar 2012.

Perioden, indenfor hvilken der skal arbejdes 225 timer, kan forlænges, hvis personen ikke har kunnet arbejde på grund af sygdom, barsel eller lignende.

3. Reduktion af kontanthjælpsmodtageres ret til ferie

Retten til ferie for personer, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp reduceres fra fem til fire uger.

Med forslagene øges den strukturelle beskæftigelse med i størrelsesordenen 700 fuldtidspersoner. Forslagene indebærer samlet set mindreudgifter på 110 mio. kr. i 2016, 470 mio. kr. i 2017, 485 mio. kr. i 2018 og 530 mio. kr. i 2019 og frem efter tilbageløb og adfærd. Heraf er aftaleparterne enige om at disponere i alt 110 mio. kr. i 2016 og 40 mio. kr. årligt i 2017-2019 til finansiering af initiativer i finanslovaftalen. Aftaleparterne er endvidere enige om, at det udisponerede provenu, som tilvejebringes ved initiativerne i aftalen fra 2017, skal anvendes ved JobReformens fase II i foråret 2016 til at sænke skatten på de laveste arbejdsindkomster fra 2017.

Der henvises til Aftale om et kontanthjælpssystem hvor det kan betale sig at arbejde – Job-Reform fase I mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, og Det Konservative Folkeparti.

Lettere at være dansker

Nedsættelse af registreringsafgiftssatsen til 150 pct.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at reducere den høje registreringsafgiftssats fra 180 pct. til 150 pct.

Den danske registreringsafgift på biler er blandt verdens højeste og beregnes på baggrund af bilens værdi. Med afgiftsnedsættelsen bliver det i højere grad muligt at købe mere familievenlige og trafiksikre biler. For en mellemstor familiebil vil satsreduktionen indebære, at der skal betales ca. 10-20.000 kr. mindre i registreringsafgift.

En nedsættelse af registreringsafgiften fra 180 pct. til 150 pct. skønnes samtidig at have positive effekter på arbejdsudbuddet, svarende til i størrelsesordenen 700 fuldtidspersoner.

En reduktion af registreringsafgiftssatsen fra 180 pct. til 150 pct. for personbiler og motorcykler skønnes at medføre et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 350 mio. kr. i 2016 faldende til ca. 260 mio. kr. i 2019. Efter tilbageløb og adfærd skønnes det varige mindreprovenu til ca. 200 mio. kr.

Nedsættelse af registreringsafgiften har virkning fra fremsættelsen af lovforslaget den 20. november 2015.

Nominel fastfrysning af grundskylden i 2016

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at fastfryse beskatningsgrundlaget for grundskylden for ejerboliger fra 2015 til 2016. Boligejere vil ved en uændret grundskyldspromille dermed betale det samme i grundskyld i 2016 i kroner og øre, som de gjorde i 2015. Der afsættes 570 mio. kr. i 2016 efter tilbageløb og adfærd til formålet. Provenuvirkningen er efter gældende regler faldende til 365 mio. kr. i 2019 efter tilbageløb og adfærd.

Grundskylden har siden 2003 ved lov været omfattet af en årlig stigningsbegrænsning, der for 2016 indebærer, at reguleringsprocenten er fastsat til maksimalt 6,6 pct.

Fastfrysningen i 2016 forventes af tidsmæssige årsager ikke at kunne blive indregnet i betalingen af grundskyldens første rate i 2016, men vil skulle ske efterfølgende, når kommunerne har genberegnet grundskylden.

Regeringen arbejder på at udvikle et nyt ejendomsvurderingssystem. Det nye ejendomsvurderingssystem skal gøre ejendomsvurderingerne mere retvisende og derved genskabe tilliden til ejendomsvurderingssystemet og styrke borgernes retssikkerhed.

Aftaleparterne noterer sig, at regeringen primo 2016 vil indkalde Folketingets partier til politiske forhandlinger om rammerne for indretningen af det fremtidige ejendomsvurderingssystem. I forbindelse med forhandlingerne vil overgangen fra det nuværende ejendomsbeskatningssystem til det nye ejendomsbeskatningssystem baseret på nye ejendomsvurderinger blive fastlagt.

BoligJobordningen

Regeringen, Dansk Folkeparti, Alternativet, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti indgik den 29. juni 2015 en aftale om at genindføre BoligJobordningen med tilbagevirkende kraft for hele 2015. Partierne er samtidig blevet enige om, hvordan ordningen videreføres i 2016 og 2017 med en ny og grønnere profil, jf. Aftale om en ny grøn BoligJobordning i 2016 og i 2017 af 6. november 2015.

Ordningen skønnes at indebære et mindreprovenu på ca. 410 mio. kr. i 2016 og ca. 395 mio. kr. i 2017 efter tilbageløb og adfærd.

Et bedre grundlag for at drive virksomhed i Danmark

Ramme til Vækst og udvikling i hele Danmark

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at afsætte i alt 150 mio. kr. årligt i 2016-2019 til initiativer, der kan skabe vækst og udvikling i hele Danmark.

Midlerne kan bruges til at understøtte fremgang i de erhverv, der særligt er repræsenteret uden for de større byer og i landdistrikterne – fx produktion og turisme – og forbedre vilkårene for at bo og arbejde i hele landet, herunder ved påbegyndelse af en trafikal ligestilling af småøer og ø-kommuner. Bedre rammevilkår for de erhverv, der er særligt koncentreret i disse områder, kan være med til at sikre vækst og udvikling i hele Danmark.

Regeringen vil inden udgangen af 2015 fremlægge et samlet udspil for vækst og udvikling i hele Danmark, der indeholder konkrete forslag til, hvordan rammen på 150 mio. kr. årligt i 2016-2019 kan udmøntes med henblik på forhandling med aftaleparterne bag finansloven for 2016.

Nedsættelse af NOx-afgiften

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om, at det skal være nemmere og billigere at drive virksomhed i hele Danmark. Det forudsætter, at dansk erhvervsliv ikke belastes unødvendigt af skatter og afgifter. Den tidligere regering femdoblede imidlertid afgiften på kvælstofoxider (NOx). Det øgede markant belastningen for danske virksomheder.

Derfor er aftaleparterne enige om at nedsætte NOx-afgiften fra 25 til 5 kr. pr. kg med virkning fra 1. juli 2016. Dermed føres NOx-afgiften tilbage til det niveau, den oprindeligt havde, da den blev indført. I forbindelse med nedsættelsen bortfalder bundfradraget i NOx-afgiften for særligt store udledere. Nedsættelsen af NOx-afgiften vil indebære lempelser for alle virksomheder og husholdninger.

Nedsættelse af NOx-afgiften skønnes at indebære et mindreprovenu på ca. 200 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2016.

Annullering af reklameafgiften

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at annullere den tidligere regerings reklameafgift, inden den træder i kraft. Der er afsat 180 mio. kr. til at finansiere annulleringen af reklameafgiften efter tilbageløb og adfærd i 2016.

Bedre vilkår for virksomheder i Danmark

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at sikre bedre rammevilkår for at drive virksomhed i Danmark.

Aftaleparterne er enige om at gennemføre en erhvervsbeskatningsreform, der skal gøre den danske erhvervsbeskatning mere enkel og konkurrencedygtig. Der afsættes i alt 210 mio. kr. årligt fra 2016 til initiativer.

Aftaleparterne er desuden enige om at forbedre rammerne for virksomhedsoverdragelse til erhvervsdrivende fonde, fx i forbindelse med generationsskifte. Det betyder helt konkret, at der ved overdragelse af aktier i en erhvervsvirksomhed til en erhvervsdrivende fond ikke sker avancebeskatning ved overdragelsen, men at den nye ejer (fonden) i stedet indtræder i den tidligere ejers skattemæssige stilling. Der afsættes 360 mio. kr. årligt til initiativet.

Der afsættes i alt 2,8 mia. kr. frem til 2020 til de to initiativer. Midlerne udmøntes af aftaleparterne bag finansloven for 2016 bl.a. på baggrund af erhvervsbeskatningsudvalgets anbefalinger.

Bedre vilkår ved generationsskifte i familieejede virksomheder

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti ønsker, at familieejede virksomheder sikres gode rammevilkår i forhold til overdragelse til næste generation.

Aftaleparterne er derfor enige om at afsætte 200 mio. kr. fra 2016 og frem til at nedsætte bo- og gaveafgiften ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed (personligt ejede virksomheder samt selskaber) til et nært familiemedlem mv.

Regeringen vil præsentere den konkrete model i første halvår 2016.

Aftaleparterne er endvidere enige om at styrke rammevilkårene yderligere fra 2018 og frem i forbindelse med generationsskifte i familieejede virksomheder. Der afsættes derfor 600 mio. kr. i 2018, 700 mio. kr. i 2019 og 800 mio. kr. i 2020 og frem til en yderligere nedsættelse af bo- og gaveafgiften i forbindelse med generationsskifte af familieejede erhvervsvirksomheder.

Udvidelse af tonnageskatordningen med mobile borerigge

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at udvide tonnageskatteordningen, således at mobile borerigge omfattes fra 2016. Det skønnes at medføre et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 45 mio. kr. årligt fra 2016 og frem.

Det vil styrke potentialet for aktiviteten i det blå Danmark og medvirke til, at Danmarks position blandt verdens førende maritime nationer fastholdes og styrkes.

Aftaleparterne er enige om, at udvidelsen af tonnageskatteordningen med mobile borerigge finansieres gennem en opjustering af den negative budgetregulering vedrørende sanering af erhvervsstøtten, således at denne udgør 345 mio. kr. årligt fra 2017 og frem.

Regeringen vil senest i april 2016 fremlægge et forslag til fuld udmøntning af den negative budgetregulering vedrørende sanering af erhvervsstøtten fra 2017 for aftaleparterne. Når der er opnået enighed mellem aftaleparterne herom, vil regeringen fremlægge lovforslag om udvidelsen af tonnageskatteordningen med mobile borerigge.

Udvidelsen af tonnageskatteordningen skal statsstøttegodkendes.

Mulighed for medarbejderaktier

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2016 til at genindføre skattefrihed for individuelle medarbejderaktier svarende til tidligere regler. Skønnet for mindreprovenuet skal konsolideres i forbindelse med lovforslaget, der gennemfører initiativet.

Det indebærer, at medarbejdere kan modtage aktier, køberetter og tegningsretter til en værdi svarende til 10 pct. af årslønnen. Beskatningen af medarbejderne sker som aktieindkomst, når aktierne sælges.

Selskaber, der tilbyder medarbejdere at erhverve medarbejderaktier mv., kan selv afgøre om alle ansatte eller kun nogle ansatte skal have tilbud herom. Selskaberne har ikke fradrag for udgifterne til medarbejderaktier.

En styrket indsats for dansk landbrug og miljø

Ramme til fødevarer- og landbrugsinitiativer

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at afsætte en reserve på 75 mio. kr. årligt 2016-2019 til initiativer indenfor fødevarer- og landbrugserhvervet.

Målet er at skabe bedre rammer for økologisk og konventionelt landbrug og gøre fødevarer- og landbrugssektoren endnu bedre rustet til at øge råvaregrundlag og eksport og til at skabe mere vækst og beskæftigelse – i samspil med miljø og natur.

Regeringen vil inden årsskiftet fremlægge et udspil med konkrete forslag til, hvordan rammen på 75 mio. kr. årligt i 2016-2019 kan udmøntes med henblik på forhandling med aftaleparterne bag finansloven for 2016.

Der vil i udspillet blive lagt vægt på mulighederne for at skabe bedre balance i eksisterende miljørelaterede indsatser og krav under hensyn til bl.a. vandrammedirektivet og nitratdirektivet, samt sikre en målrettet indsats fremadrettet. Derudover vil udspillet fokusere på at forbedre landbrugets rammevilkår gennem bedre regulering mv.

Miljøtiltag for at lempe kvælstofreguleringen

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at afsætte en reserve på 75 mio. kr. i 2016 og 150 mio. kr. årligt i 2017-2019 til målrettede kompenserende miljøtiltag for at kunne lempe landbrugets kvælstofregulering.

For at sikre bedre rammevilkår for landbrugserhvervet vil regeringen lempe kvælstofreguleringen ved bl.a. at ophæve randzonenloven, afskaffe 60.000 ha målrettede efterafgrøder, lempe gødskningsforbuddet på § 3-arealer samt udfase de reducerede kvælstofnormer.

Den afsatte reserve vil bl.a. blive anvendt til at gennemføre kompenserende miljøforanstaltninger, herunder en kommende udrulning af målrettet regulering.

Regeringen vil indkalde til forhandling om de konkrete indsatser. Aftaleparterne skal deltage i udmøntningen af midlerne.

Uddannelse og kultur

Forøgelse af tilskudsprocenten for frie grundskoler

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at styrke det frie skolevalg.

Der afsættes derfor i alt 120 mio. kr. årligt til at øge tilskuddet til frie grundskoler med 2 pct. point til i alt 73 pct. af udgiften pr. elev i folkeskolen.

De frie grundskoler er med til at skabe et mangfoldigt uddannelsessystem, hvor forældre kan vælge et andet skoletilbud med fx et særligt pædagogisk fokus, samtidig med at undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det øgede tilskud vil styrke de frie grundskoler og kan således give forældre større valgfrihed, når de skal vælge skole til deres børn. Samtidig justeres det kommunale bidrag til staten, således at ændringen er udgiftsneutral for kommunerne.

Styrkelse af dansk kulturarv

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at styrke dansk kultur ved at omprioritere 2 pct. af bevillingerne til Statens Kunstfond, svarende til 9 mio. kr. årligt, i perioden 2016-2019 til en række udvalgte initiativer.

Aftaleparterne er enige om at afsætte i alt 36 mio. kr. i 2016-2019 til:

- 1,5 mio. kr. årligt i 2016-2017 til formidling af Danmarks historie for børn og unge
- 3,5 mio. kr. årligt i 2016-2017 og 5 mio. kr. årligt i 2018-2019 til digitalisering af dansk film
- 1,5 mio. kr. årligt i 2017-2019 til ordnet.dk
- 1,0 mio. kr. årligt i 2016-2019 til Skibsbevaringsfonden
- 1,5 mio. kr. i 2016 til runesten mv.
- 1,5 mio. kr. i 2016-2017 årligt til markering af De Dansk Vestindiske Øer
- 1,5 mio. kr. i 2018-2019 årligt til yderligere kulturinitiativer

Udviklingsbistand i 2016

Nærområdeindsats og EU-tiltag

Aftaleparterne er enige om, at humanitær bistand, herunder nærområdeindsatsen, er en central udviklingspolitisk prioritering i lyset af de aktuelle flygtninge- og migrantstrømme til Europa. Aftaleparterne finder, at flere flygtninge kan hjælpes for de samme penge via udviklingsbistanden i nærområderne end i Danmark.

Den humanitære bistand, herunder nærområdeindsatsen, øges i udgangspunktet med 50 mio. kr. på finansloven for 2016 i forhold til det budgetterede på finansloven for 2015. De humanitære midler vil blive prioriteret til de områder, hvor behovet er størst, herunder basale fornødenheder, såsom mad og telte i flygtningelejre i nærområderne.

Hertil kommer en yderligere forventet tilførsel til indsatsen i nærområderne på ca. 100 mio. kr. fra reserven til EU-udgifter og nærområdeindsatsen, jf. nedenfor. Aftaleparterne har en ambition om, at der foretages yderligere omprioriteringer i retning af indsatsen i nærområderne.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at afsætte en reserve på 300 mio. kr. i 2016 for at tage højde for et evt. højere dansk EU-bidrag eller nationalt bidrag – bl.a. som følge af den igangværende flygtningekrise i Europa og øvrige merudgifter til nærområdeindsatsen.

Reserven kan anvendes til at finansiere EU-relaterede merudgifter, som følger af bl.a. migrationssituationen, herunder fx støtte til transitlande med henblik på at forhindre irregulær migration til EU.

Det er vurderingen, at en væsentlig del af de 300 mio. kr. vil kunne medregnes som udviklingsbistand, og at afsættelsen af reserven vil medføre, at Danmarks udviklingsbistand i 2016 vil udgøre 0,71 pct. af BNI.

Modtagelse af asylansøgere

Den aktuelle opjustering af skønnet for antallet af asylansøgere indebærer betydelige merudgifter til modtagelse af asylansøgere i 2016 – herunder sagsbehandling, indkvartering, forplejning og træning i løbet af det første år i Danmark. Merudgifterne vil i vidt omfang og i overensstemmelse med OECD's regler og hidtidig praksis kunne finansieres via omprioritering inden for den ramme til udviklingsbistand, som er afsat på finansloven for 2016.

Aftaleparterne er enige om, at mulighederne herfor skal udnyttes fuldt ud – herunder også hvis asyludgifterne i løbet af 2016 viser sig at stige yderligere i forhold til det på finansloven for 2016 forudsatte.

De humanitære indsatser, hvor hovedparten af bevillingen ydes til indsatser for internt fordrevne, flygtninge og berørte lokalsamfund i nærområderne, vil ikke blive berørt af omprioriteringen.

Øvrigt

Styrket indsats for dyrevelfærd

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at styrke indsatsen for foreningsarbejdet for dyrevelfærd. Der afsættes yderligere 4,0 mio. kr. i 2016 til dyrevelfærdspuljen, hvorfra der kan gives tilskud til foreninger og organisationer, der arbejder for dyrevelfærd i Danmark. Dermed øges det samlede tilskud fra puljen til i alt ca. 10 mio. kr.

Styrket kontrolindsats for ordnede forhold på det danske arbejdsmarked

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om en fornyet prioritering af midlerne afsat til et obligatorisk sikkerhedskort i byggeriet.

Aftaleparterne er i tråd med den tidligere regerings erfaringer enige om, at det er vanskeligt at pege på en hensigtsmæssig model for implementering af det obligatoriske sikkerhedskort. Der er på den baggrund enighed om at omprioritere de afsatte midler til en række initiativer, som understøtter kontrollen med ordnede forhold på det danske arbejdsmarked.

Aftaleparterne er således enige om at prioritere følgende initiativer:

1. Videreførelse af koordineret myndighedsindsats i 2017

Der prioriteres 25,6 mio. kr. i 2017 til en styrket og fokuseret myndighedsindsats varetaget i samarbejde mellem Arbejdstilsynet, Skat og Politiet. Der afsættes således i alt knap 99 mio. kr. til indsatsen i 2017, som dermed er væsentligt styrket i forhold til tidligere år.

2. Styrket kontrol med udenlandske virksomheder og selvstændige

Den styrkede kontrolindsats prioriteres med 4,7 mio. kr. i 2016 og 4 mio. kr. årligt i 2017-2020. Konkret udvides Arbejdstilsynets mulighed for at kontrollere, om udenlandske virksomheder i Danmark reelt er etableret i deres hjemland og dermed omfattet af udstationeringsreglerne. Samtidig styrkes kontrollen med selvstændige i Registret for Udenlandsk Tjenesteydere (RUT).

3. Styrkelse af RUT-registret – flere oplysningskrav og funktioner

Der afsættes i alt 37 mio. kr. i perioden 2016-2020 til udvidelse af RUT-registret med en række oplysningskrav og yderligere funktioner. Dermed understøttes myndighedernes kontrol og arbejdsmarkedets parter mulighed for at sikre løn- og arbejdsvilkår på det danske arbejdsmarked.

Regeringen vil drøfte implementeringen med aftaleparterne.

Boligydelsespakke

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om en boligydelsespakke.

Boligydelsspakken indebærer, at reguleringen af satser og beløbsgrænser for beregning af boligydelse ændres, så de reguleres med forbrugerpriserne. Dette svarer til den gældende regulering af satser og beløbsgrænser for boligsikring. Herudover afskaffes det beregnings-tekniske tillæg over en 5-årig periode fra 2016-2020 for nuværende modtagere, mens det afskaffes for nye boligydelsesmodtagere fra den 1. juli 2016.

Der indføres et loft over den maksimale husleje på 85.500 kr. (2016-pl), der kan indgå i be-
regningen af boligydelse for pensionister, der nyanvises en ældrebolig efter 1. januar 2021.
Boligyldelse til modtagere i ældreboliger vil fortsat være mere fordelagtig end boligydelse til
modtagere i anden lejebolig, idet der ikke indføres et loft over den maksimale boligydelse.
Den maksimale boligydelse man kan få i en ældrebolig, vil således fortsat være højere end
loftet for maksimal boligydelse i anden lejebolig.

Loftet over maksimal husleje vil understøtte, at kommuner og bygherrer har fokus på, at
ældreboliger opføres omkostningseffektivt og drives effektivt. Aftaleparterne er enige om at
følge udviklingen i udgifterne for ældreboliger. Aftaleparterne noterer sig, at regeringen vil
drøfte, hvordan man sikrer tidssvarende og økonomisk overkommelige ældreboliger med
Kommunernes Landsforening.

Styrket social profil

Aftaleparterne er enige om at styrke boligydelsespakkens sociale profil i forhold til modellen i
finanslovforslaget for 2016. Boligydelsspakken suppleres således med en gradvis reduktion
af lovens mindstekrav til modtagernes egenbetaling, der forhøjer den udbetalte boligydelse
for de husstande, der typisk har de laveste husstandsindkomster.

Nedsættelsen af egenbetalingen for denne gruppe betyder en reduktion i minimumsbeløbet
fra 16.100 (2016-pl) kr. til 14.600 kr. (2016-pl) frem mod 2020 samt, at kravet til minimums-
egenbetalingen nedsættes fra 11 pct. til 10 pct. af indkomsten frem mod 2020. Når pakken er
fuldt indfaset i 2020, vil skønsmæssigt 93.000 husstande opnå en forhøjelse af boligydelsen
med i gennemsnit godt 1.200 kr. årligt som følge af det nedsatte krav til egenbetalingen.

Reduktionen af egenbetalingen indebærer isoleret set merudgifter på ca. 20 mio. kr. i 2016
stigende til ca. 70 mio. kr. i 2019 i forhold til finanslovforslaget.

Folkeskolen

Aftaleparterne noterer sig, at regeringen vil undersøge muligheden for delegering af kompe-
tence til skolebestyrelsen/skoleledelsen i enkelte kommuner inden for rammerne af folkesko-
leloven. Dette drøftes med aftaleparterne.

Et styrket politi. Et tryggere Danmark

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om en ny flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019.

Med aftalen om et styrket politi og et tryggere Danmark sker der en markant styrkelse af politiet og anklagemyndigheden i perioden 2016-2019. Med aftalen styrkes følgende områder:

- Terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Derfor styrkes indsatsen mod terror markant. Beredskabets kapacitet øges, hvilket betyder en langtidsholdbar løsning i forhold til mandskabsressourcer, så det uholdbare omfang af merarbejde nedbringes. De polituddannedes kompetencer styrkes gennem bl.a. et nationalt koncept for skydeuddannelsen. PET's kapacitet til personbeskyttelse, udførelse af operationer og efterretningsarbejde styrkes, og der etableres døgnbemandede situations- og operationscentre. Endelig bliver politiets beskyttelsesudstyr og andet materiel opgraderet.
- Indsatsen i Danmarks grænseområder mod illegal indvandring og grænseoverskridende kriminalitet styrkes. Der vil være mere synlig polititilstedeværelse i de grænsenære områder. Der sikres mere patruljering med fokus på udlændingekontrol og bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, og der tilføres øget mandskab og nyt udstyr til politiets og SKATs efterforskningsaktiviteter.
- I lyset af den aktuelle flygtninge- og migrantsituation afsættes en reserve til evt. merudgifter i 2016 som følge af ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.
- Den flerårigt aftalte indsats i grænseområderne er baseret på en normalsituation. Det er imidlertid usikkert, hvordan flygtninge- og migrationsstrømmene i Europa vil udvikle sig. Aftaleparterne er derfor enige om, at der i de kommende år kan blive behov for at tage indsatsen i grænseområderne op til revision, såfremt det viser sig nødvendigt i lyset af flygtninge- og migrantsituationen. I en sådan situation vil regeringen indkalde til nye forhandlinger.
- Der afsættes midler til at styrke politiets robusthed samt til højt prioriterede indsatser som bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, cyberkriminalitet samt indsatser i særligt udsatte boligområder.
- Bekæmpelse af indbrudskriminalitet skal fortsat være et højt prioriteret nationalt indsatsområde. Derfor videreføres og styrkes politiets indsats mod indbrud i privat beboelse.
- De seneste fleråsaftalers markante styrkelser af politiets indsatser mod rocker- og bandemiljøet, organiseret og grænseoverskridende kriminalitet, social dumping og ulovlig cabotagekørsel samt tryghedsskabende indsatser i særligt udsatte boligområder videreføres og videreudvikles.
- De senere års modernisering af dansk politi fortsættes. Aftalen indebærer, at der frigøres omkring 700 politiansatte til nye, højt prioriterede opgaver frem mod 2019. Dette

sker dels ved, at andre medarbejdergrupper i højere grad varetager administrative opgaver ("opgaveglidning"). Eksempelvis kan telefonbetjening i politiets servicecentre og alarmcentraler i højere grad varetages af administrative medarbejdere frem for politiansatte. Og dels ved at der gennemføres effektiviseringer, således at politiansattes arbejdstid udnyttes bedre.

- Aftaleparterne er enige om i hele aftaleperioden at øge politiets bevillinger med i størrelsesordenen 480 mio. kr. ekstra årligt. Aftaleparterne lægger til grund, at en del af de ekstra ressourcer anvendes til at øge optaget på Politiskolen. Det er således på nuværende tidspunkt med aktuelle forudsætninger om pensionsafgang, opgavekompleks mv. forventningen, at optaget vil udgøre i størrelsesordenen 1.830 politistuderende i løbet af aftaleperioden, Det svarer til en stigning på mere end 900 studerende – eller en fordobling – i forhold til det faktiske optag i perioden 2011-2015. Samtidig er det et væsentligt løft i forhold til det forudsatte normaloptag på 384 politistuderende årligt eller 1.536 politistuderende over fire år, der modsvarer den forventede afgang som følge af pension mv. Løftet forudsætter et meroptag på i alt ca. 300 politistuderende i 2016 og 2017.
- Der etableres en politiskole i det vestlige Danmark.
- Politiets uddannelsesstruktur ændres med øget vægt på målrettet videreuddannelse for at løfte det samlede kompetenceniveau, hvormed politiet rustes til at håndtere et komplekst og skiftende kriminalitetsbillede.

Der henvises til Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en ny flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019.

Aftale om løft af erhvervsuddannelserne i 2016

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at gennemføre et ekstraordinært løft af erhvervsuddannelserne i 2016 med henblik på at understøtte erhvervsskolernes arbejde med at implementere erhvervsuddannelsesreformen. Der afsættes derfor en pulje på i alt 150 mio. kr. i 2016 til kvalitetsudvikling på erhvervsuddannelserne. Midlerne fordeles efter aktivitet.

Aftaleparterne noterer sig, at ministeren for børn, undervisning og ligestilling vil følge udmøntningen af omprioriteringsbidraget på ungdomsuddannelserne, herunder på skoler uden for de større byer og i landdistrikterne.

Finansiering

Finansloven for 2016 er fuldt finansieret inden for ansvarlige økonomiske rammer. Med Aftale om finansloven for 2016 er regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti således enige om at gennemføre de budgetforbedringer, der er indbudgetteret på regeringens forslag til finanslov for 2016, jf. dog ovenfor om boligudvalget.

Udmøntning af centrale reserver

Som led i Aftale om finansloven for 2016 er aftaleparterne enige om at udmønte de centrale reserver, der er afsat til finansloven for 2016.

Aftaleparterne er endvidere enige om at disponere 150 mio. kr. årligt i perioden 2016-2019 fra reserven til regeringsinitiativer.

10. fase af Statens Indkøbsprogram

Aftaleparterne er enige om at disponere provenuet fra 10. fase af statens indkøbsprogram, der omfatter statslige og selvejende institutioner, der skønnes til 100 mio. kr. i 2016, 119 mio. kr. i 2017, 131 mio. kr. i 2018 og 135 mio. kr. i 2019.

Rebudgettering af BoligJobordning

På regeringens finanslovsforslag for 2016 er der forudsat et mindreprovenu fra BoligJobordningen på 820 mio. kr. i 2016 og 790 mio. kr. i 2017. Den endelige udformning af BoligJobordningen indebærer dog et mindreprovenu på 410 mio. kr. i 2016 og 395 mio. kr. i 2017. Aftaleparterne er enige om at disponere det frigjorte provenu.

Udvidelse af integrationsydelse til herboende

Udvidelsen af personkredsen for integrationsydelsen forventes samlet set at indebære mindreudgifter på 228 mio. kr. i 2016, som aftaleparterne er enige om at disponere i 2016.

JobReform fase I

Provenuet fra JobReform fase I indebærer samlet set mindreudgifter på 110 mio. kr. i 2016, som aftaleparterne er enige om at disponere i 2016. Herudover er aftaleparterne enige om at disponere 40 mio. kr. årligt i 2017-2019 af provenuet fra JobReform fase I.

Målretning af erhvervsstøtten

Aftaleparterne er enige om at målrette erhvervsstøtten ved at fokusere midler på Erhvervs- og Vækstministeriets og Miljø- og Fødevareministeriets område samt afskaffe fondes konsolideringsfradrag og overførselsreglen for fonde og visse foreninger. Det indebærer et provenu på 215 mio. kr. i 2016 og årene frem. Endvidere indbudgetteres en negativ budgetregulering på 345 mio. kr. fra 2017 og frem, som udmøntes på finanslovsforslaget for 2017. Regeringen forelægger oplæg hertil for aftaleparterne i foråret 2016.

Offentlige investeringer

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti noterer sig, at niveauet for de planlagte offentlige investeringer ligger på et væsentlig højere niveau frem mod 2020, end der er råd til. Det skønnes således, at de offentlige investeringer aktuelt overstiger det forudsatte niveau i de mellemfristede fremskrivninger for dansk økonomi med ca. 5 mia. kr. i 2017, 3¼ mia. kr. i 2018 og 2½ mia. kr. i 2019 (ekskl. moms).

Aftaleparterne er enige om, at der er behov for at tilpasse de offentlige investeringer i årene frem mod 2020, så de bringes i overensstemmelse med det finansierede niveau i de mellemfristede fremskrivninger for dansk økonomi.

Regeringen vil senest i foråret 2016 fremlægge konkrete forslag til tilpasninger på investeringsområdet, som drøftes af parterne bag Aftale om finansloven for 2016 og i relevante forligskredse med henblik på, at de offentlige investeringer i 2017, 2018 og 2019 nedbringes til de forudsatte niveauer i de pågældende år.

Alle offentlige investeringer vil kunne blive berørt af disse tilpasninger. I forlængelse heraf noterer aftaleparterne sig, at regeringen har annonceret et serviceeftersyn af Togfonden, herunder som følge af, at indtægterne fra Nordsøen afviger væsentligt fra det forudsatte ved aftalen om Togfondens indgåelse.

Aftaleparterne noterer sig endvidere, at regeringen vil sikre en bedre styring og tværgående prioritering af de offentlige investeringer fremover.

Regeringen vil fremlægge ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2016 med henblik på at indbudgettere puljen til investeringer til forbedringer af den kollektive trafik i perioden 2017-2019.

Aftaleparterne vil i forbindelse med tilpasningen på investeringsområdet i foråret 2016 være særligt opmærksomme på forholdene og udfordringen omkring udskydelsen af den nye Storstrømsbro.

Udgiftslofter 2016-2019

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om at stemme for lovforslag om ændrede udgiftslofter for 2015-2018 og lovforslaget om udgiftslofter for 2019 (nyt fjerde år) med tilhørende ændringsforslag, som følger af Aftale om finansloven for 2016.

Aftaleparterne noterer sig, at Dansk Folkeparti afgiver et betænkingsbidrag i forbindelse med udvalgsbehandlingen af lovforslag om ændrede udgiftslofter for 2015-2018 og lovforslaget om udgiftslofter for 2019 (nyt fjerde år).

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk
Folkeparti, Liberal Alliance og
Det Konservative Folkeparti om:

Politiets og anklagemyndighedens
økonomi i 2016-2019
(17. november 2015)

Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019

Boks 1

"Et styrket politi. Et tryggere Danmark". Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019

Med aftalen om et styrket politi og et tryggere Danmark sker der en markant styrkelse af politiet og anklagemyndigheden i perioden 2016-2019. Med aftalen styrkes følgende områder:

- Terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Derfor styrkes indsatsen mod terror markant. Beredskabets kapacitet øges, hvilket betyder en langtidsholdbar løsning i forhold til mandskabsressourcer, så det uholdbare omfang af merarbejde nedbringes. De polituddannedes kompetencer styrkes gennem bl.a. et nationalt koncept for skydeuddannelsen. PET's kapacitet til personbeskyttelse, udførelse af operationer og efterretningsarbejde styrkes, og der etableres døgnbemandede situations- og operationscentre. Endelig bliver politiets beskyttelsesudstyr og andet materiel opgraderet.
- Indsatsen i Danmarks grænseområder mod illegal indvandring og grænseoverskridende kriminalitet styrkes. Der vil være mere synlig polititilstedeværelse i de grænsenære områder. Der sikres mere patruljering med fokus på udlændingekontrol og bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, og der tilføres øget mandskab og nyt udstyr til politiets og SKATs efterforskningsaktiviteter.
- I lyset af den aktuelle flygtninge- og migrantsituation afsættes en reserve til evt. merudgifter i 2016 som følge af ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.
- Den flerårigt aftalte indsats i grænseområderne er baseret på en normalsituation. Det er imidlertid usikkert, hvordan flygtninge- og migrationsstrømmene i Europa vil udvikle sig. Aftaleparterne er derfor enige om, at der i de kommende år kan blive behov for at tage indsatsen i grænseområderne op til revision, såfremt det viser sig nødvendigt i lyset af flygtninge- og migrantsituationen. I en sådan situation vil regeringen indkalde til nye forhandlinger.
- Der afsættes midler til at styrke politiets robusthed samt til højt prioriterede indsatser som bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, cyberkriminalitet samt indsatser i særligt udsatte boligområder.
- Bekæmpelse af indbrudskriminalitet skal fortsat være et højt prioriteret nationalt indsatsområde. Derfor videreføres og styrkes politiets indsats mod indbrud i privat beboelse.

Boks 1, fortsat

"Et styrket politi. Et tryggere Danmark". Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019

- De seneste flerårsaftalers markante styrkelser af politiets indsatser mod rocker- og bandemiljøet, organiseret og grænseoverskridende kriminalitet, social dumping og ulovlig cabotagekørsel samt tryghedsskabende indsatser i særligt udsatte boligområder videreføres og videreudvikles.
- De senere års modernisering af dansk politi fortsættes. Aftalen indebærer, at der frigøres omkring 700 politiansatte til nye, højt prioriterede opgaver frem mod 2019. Dette sker dels ved, at andre medarbejdergrupper i højere grad varetager administrative opgaver ("opgaveglidning"). Eksempelvis kan telefonbetjening i politiets servicecentre og alarmcentraler i højere grad varetages af administrative medarbejdere frem for politiansatte. Og dels ved at der gennemføres effektiviseringer, således at politiansattes arbejdstid udnyttes bedre.
- Aftaleparterne er enige om i hele aftaleperioden at øge politiets bevillinger med i størrelsesordenen 480 mio. kr. ekstra årligt. Aftaleparterne lægger til grund, at en del af de ekstra ressourcer anvendes til at øge optaget på Politiskolen. Det er således på nuværende tidspunkt med aktuelle forudsætninger om pensionsafgang, opgavekompleks mv. forventningen, at optaget vil udgøre i størrelsesordenen 1.830 politistuderende i løbet af aftaleperioden. Det svarer til en stigning på mere end 900 studerende – eller en fordobling – i forhold til det faktiske optag i perioden 2011-2015. Samtidig er det et væsentligt løft i forhold til det forudsatte normaloptag på 384 politistuderende årligt eller 1.536 politistuderende over fire år, der modsvarer den forventede afgang som følge af pension mv. Løftet forudsætter et meroptag på i alt ca. 300 politistuderende i 2016 og 2017.
- Der etableres en politiskole i det vestlige Danmark.
- Politiets uddannelsesstruktur ændres med øget vægt på målrettet videreuddannelse for at løfte det samlede kompetenceniveau, hvormed politiet rustes til at håndtere et komplekst og skiftende kriminalitetsbillede.

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om en ny flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019.

Et moderne, effektivt og omstillingsparat politi er en klar forudsætning for, at politiet fortsat kan bekæmpe kriminalitet, der skaber utryghed og usikkerhed i samfundet. Det gælder både i form af den kriminalitet, der rammer borgerne i hverdagen, og den mere organiserede, komplekse og grænseoverskridende kriminalitet. Det er samtidig en forudsætning for, at politiet kan sætte stærkt ind over for nye kriminalitetsformer og yde ofrene for kriminalitet den bedst muligt støtte.

Med aftalen sikres et tryggere Danmark via et styrket værn mod terror, en øget indsats i grænseområderne og en fremtidssikring af politiuddannelsen, der ruster politiet til at håndtere fremtidens kriminalitetsudfordringer, herunder bl.a. nye former for it-kriminalitet.

Aftaleparterne er enige om, at det er centralt, at der løbende sker effektivisering og modernisering af politiet. Med den nye flerårsaftale for 2016-2019 får politiet et godt og solidt grundlag for at videreføre den allerede positive udvikling.

Aftaleparterne er enige om, at de seneste års styrkelser af politiet skal fastholdes. Det indebærer navnlig, at politiets indsatser mod indbrudskriminalitet, rocker- og bændemiljøet, bekæmpelsen af organiseret og grænseoverskridende kriminalitet samt de ekstraordinære tryghedsskabende indsatser i de af politiet udpegede særligt udsatte boligområder videreføres.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at den nye flerårsaftale sikrer, at dansk politi fremover har de nødvendige ressourcer til at løse politiets opgaver effektivt og professionelt.

Aftaleparterne er samtidig enige om at styrke SKATs kontrolindsats i Danmarks grænseområder.

Aftaleøkonomien fremgår på denne baggrund af *tabel 1*.

Tabel 1
Aftaleøkonomi

<i>Mio. kr. 2016-pl</i>	2016	2017	2018	2019
Aftalebevilling politiet ¹⁾	9.610	9.749	9.704	9.668
- Bevillingsløft i politiet i forhold til niveauet i 2015 på FL15	411	546	505	469
Aftalebevilling SKAT	21	24	24	20
Reserve til ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.	200	-	-	-

1) Heri indgår en reserve på 50 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til en ny politiskole.

Aftaleparterne har noteret sig, at regeringen i anden sammenhæng i forbindelse med finansloven for 2016 indgår aftale om en styrket kontrolindsats til sikring af ordnede forhold på det danske arbejdsmarked. Som led heri er der afsat 4,7 mio. kr. til politiet i 2017 til en styrket og fokuseret myndighedsindsats, som varetages i samarbejde mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet. Bevillingen indgår i de endelige bevillinger for politiet og anklagemyndigheden på finansloven for 2016 og i ovenstående tabel.

Aftaleparterne er enige om, at politiets operative mandskabskapacitet skal styrkes gennem et øget optag af politistuderende og ved at frigøre politiuddannede fra opgaver, som andre medarbejdere kan varetage. Samtidig betoner aftaleparterne vigtigheden af, at politiet har fleksibilitet til selv at fastsætte sin medarbejdersammensætning og prioritere ressourcerne derhen, hvor effekten og behovet er størst. Politiet skal således løbende og dynamisk kunne tilpasse indsatsen i forhold til udviklingen i kriminalitetsbilledet og trusselssituationen.

Initiativer og indsatsområder

En markant styrkelse af indsatsen mod terror

Aftaleparterne er enige om, at der skal ske en markant styrkelse af indsatsen mod terror.

Styrkelsen skal ske ved at gennemføre de anbefalinger, som Rigspolitiet og PET er kommet med i forlængelse af terrorangrebene i København d. 14. og 15. februar 2015. Anbefalingerne bygger videre på den tidligere regerings udspil "Et stærkt værn mod terror" fra februar 2015.

Med aftalen vil der således blive afsat midler til:

- **Styrkelse af bevogtnings- og beredskabskapaciteten i politiet.** Med flerårsaftalen tilføres politiet væsentlige ressourcer til beredskabet med henblik på at styrke bevogtnings- og beredskabskapaciteten. Derudover gennemføres en række uddannelsesinitiativer, der skal styrke de politiuddannedes kompetencer, ligesom der indføres et nationalt koncept for skydeuddannelsen.
- **Styrkelse af PET's kapacitet til personbeskyttelse.** Der har de seneste år været en markant stigning i personbeskyttelsesopgaverne for livvagterne i PET. Derfor udvides PET's kapacitet, så der kan udføres personbeskyttelsesopgaver i det omfang, som trusselsbilledet tilsiger.
- **Etablering af døgnbemandede situations- og operationscentre.** For at kunne iværksætte en koordineret indsats umiddelbart efter en større uvarslet hændelse såsom for eksempel et terrorangreb er det afgørende, at der kan etableres et fælles situationsbillede, så de nødvendige modforanstaltninger kan iværksættes. Der etableres derfor i alt fire døgnbemandede situations- og operationscentre, hvoraf to etableres i henholdsvis Østjyllands og Københavns politikredse samt et i PET og et i Rigspolitiet.

- **Styrkelse af PET's operations- og efterretningskapacitet.** Antallet af personer, der potentielt kan begå terror, er stigende. Det samme er mængden af informationer, herunder oplysninger om mistænkelig og bekymrende adfærd, som PET modtager. Derfor styrkes den operations- og efterretningsmæssige kapacitet i PET, herunder med værktøjer og redskaber, der matcher den teknologiske udvikling. Samtidig styrkes PET's kilde-dækning i forhold til bandemiljøer, der kan påvirkes af militant islamisme (cross-over), ligesom PET's operative forebyggelsesindsats med rådgivning af kommuner mv. øges.
- **Bedre og mere materiel til bevogtning, indsats og beskyttelse.** Der etableres et nyt nationalt sikringskoncept, der baserer sig på anvendelse af moderne videoovervågningsudstyr, og andet teknisk udstyr. Det nye sikringskoncept vil således enten kunne supplere den fysiske bevogtning eller for nogle lokaliteter helt erstatte den. Endvidere afsættes midler til bedre beskyttelsesudstyr, der skal øge sikkerheden for den enkelte politibetjent, og opgradering af politiets våben og ammunition.

Derudover videreføres initiativerne fra den tidligere regerings udspil "Et stærkt værn mod terror" fra februar 2015. Dette inkluderer bl.a. en øget it- og analysekapacitet, herunder en moderne analyseplatform, hos Rigspolitiet og PET, udbygning af beredskabsindsatsen i politiet og PET samt udvidelse af PET's aktionsstyrke og livvagtsstyrke.

Styrket indsats til kontrol i Danmarks grænseområder

Aftaleparterne er enige om at styrke kontrolindsatsen i Danmarks grænseområder. Der afsættes derfor midler til øget mandskab og nyt udstyr til politiets og SKATs kontrol- og efterforskningsaktiviteter i grænseområderne og i færge- og lufthavne for at styrke den generelle indsats i Danmarks grænseområder mod især grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring. Den styrkede indsats kræver en tæt koordination mellem politiet og SKAT, herunder i forhold til udnyttelse af udstyr mv. På SKATs område afsættes 21 mio. kr. i 2016, 24 mio. kr. i 2017, 24 mio. kr. i 2018 og 20 mio. kr. i 2019.

Med aftalen styrkes politiets indsats på følgende områder:

- Yderligere patruljering med fokus på udlændingekontrol og bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.
- Mere synlig polititilstedeværelse i de grænsenære områder som en del af det daglige beredskab. Det gør det muligt for politiet på baggrund af konkret mistanke at reagere på endnu flere oplysninger om f.eks. efterlyste personer eller mistænkelige køretøjer, der passerer grænsen.
- Intensivering af efterforskning og monitorering af udenlandske kriminelle grupperinger på baggrund af konkret mistanke f.eks. i form af konkrete oplysninger om mistænkelige køretøjer eller ved forstærket observation af personer, grupper eller netværk, som mistænkes for at deltage i grænseoverskridende kriminalitet.
- Øget og målrettet udlændingekontrol i færge- og lufthavne.

- Opsætning af portaler ved centrale grænseovergange til kameraer med nummerplade-genkendelsesteknologi. Oplysningerne kan bruges til at målrette politiets patruljering i grænsenære områder og styrke politiets efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet.

Med aftalen styrkes SKATs indsats på følgende områder:

- Tilførsel af flere toldere som en mobil indsats i grænseområderne, på havneområder og i tog.
- Øget analysebaseret toldkontrol gennem en markant styrkelse af SKATs effektivitet og kvalitet i arbejdet med risikoanalyser, efterretninger mv.
- Øget anvendelse af hunde i toldkontrollen med henblik på at give SKAT større fleksibilitet og sikre, at der vil kunne gennemføres flere kontroller, hvor der kan være gavn af en hunds afsøgning.
- Indkøb af nyt mobilt scanningsudstyr.
- Nye mobile toldkontorer, der skal sikre en synlig, mobil og intelligent kontrol i de grænsenære områder, havne mv.

Tiltagene gennemføres inden for rammerne af Schengen-samarbejdet og reglerne om det Indre Marked.

Reserve til ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.

I lyset af den aktuelle flygtninge- og migrantsituation er aftaleparterne enige om at afsætte en reserve på 200 mio. kr. i 2016 til evt. merudgifter som følge af ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv. Der udmøntes midler fra reserven efter behov.

Styrkelse af politiets robusthed og prioriterede indsatser

Fremtidens kriminalitetsbillede stiller nye krav til et robust og omstillingsparat politi de kommende år. Udviklingen tyder på, at en række komplekse kriminalitetsformer som eksempelvis cyberkriminalitet og økonomisk kriminalitet fortsat vil være i vækst. Aftaleparterne finder det afgørende, at politiet er godt rustet til at håndtere disse nye kriminalitetsområder.

Der er således behov for en målrettet og øget indsats på følgende områder:

- En styrket indsats i særligt udsatte boligområder, herunder i tilfælde af uroligheder, som kræver politimæssig synlighed og tilstedeværelse i det pågældende område.
- Indsats mod cyberkriminalitet og økonomisk kriminalitet, herunder til tilbagesøgning af midler til den danske statskasse.

Politiet skal fortsætte de initiativer, der er iværksat for at styrke politiets efterforskning og håndtering af ofre for seksuelle overgreb og anden grov kriminalitet.

Optag på politiskolen

Aftaleparterne er enige om i hele aftaleperioden at øge politiets bevillinger med i størrelsesordenen 480 mio. kr. ekstra årligt. Aftaleparterne lægger til grund, at en del af de ekstra ressourcer anvendes til at øge optaget på Politiskolen. Det er således på nuværende tidspunkt med aktuelle forudsætninger om pensionsafgang, opgavekompleks mv. forventningen, at optaget vil udgøre i størrelsesordenen 1.830 politistuderende i løbet af aftaleperioden. Det svarer til en stigning på mere end 900 studerende – eller en fordobling – i forhold til det faktiske optag i perioden 2011-2015. Samtidig er det et væsentligt løft i forhold til det forudsatte normaloptag på 384 politistuderende årligt eller 1.536 politistuderende over fire år, der modsvarer den forventede afgang som følge af pension mv. Løftet forudsætter et meroptag på i alt ca. 300 politistuderende i 2016 og 2017.

Der vil i forbindelse med de halvårslige opfølgingsmøder i aftalekredsen blive gjort status for optaget, hvor evt. afvigelser fra det forudsatte optag vil blive forklaret og drøftet.

Regeringen gennemfører midtvejs i aftaleperioden en evaluering af status for optaget på Politiskolen, medarbejdersammensætningen i politiet og det fremtidige personalebehov i politiet. Evalueringen forelægges og drøftes i forligskredsen. Aftaleparterne står frit i forhold til spørgsmålet om optag på politiskolen i 2018 og 2019.

Etablering af en ny politiskole i det vestlige Danmark

Aftaleparterne er enige om at etablere et nyt uddannelsescenter i det vestlige Danmark for at imødekomme politiets fremtidige uddannelsesbehov og samtidig bidrage til øget aktivitet i hele Danmark og en bedre balance mellem landsdelene.

Med etableringen af en skole i det vestlige Danmark vil politiskolens uddannelsesaktiviteter fremover foregå på to uddannelsescentre – ét i Brøndby og ét i det vestlige Danmark. Der vil på begge uddannelsescentre blive gennemført grunduddannelse af nye politibetjente.

Der vil blive afsat en reserve, som udmøntes, når der på baggrund af en analyse er fundet en passende løsning for etableringen af det nye uddannelsescenter.

Ny politiuddannelse

Det er afgørende, at politiet har de rette kompetencer til at håndtere fremtidens opgaver og kriminalitetsudvikling. Aftaleparterne er derfor enige om at ændre politiets uddannelsesstruktur for at løfte det samlede kompetenceniveau og skabe bedre mulighed for faglig differentiering, specialisering og efter- og videreuddannelse.

En ændret uddannelsesstruktur vil samtidig gøre politiuddannelsen mere fleksibel og tilpassningsdygtig og ruste politiet til at håndtere et foranderligt kriminalitetsbillede.

Den nye uddannelsesstruktur styrker politiets efter- og videreuddannelser, som fremover vil være udgangspunktet for det generelle kompetenceløft i politiet. Samtidig ændres grunduddannelsen til en 2-årig uddannelse med vægt på et fortsat højt fagligt niveau.

Grunduddannelsens faglige og pædagogiske niveau vil løbende blive evalueret og kvalitetssikret af Rigspolitiet.

Aftaleparterne noterer sig, at det ikke er påkrævet at have en gymnasial uddannelse for at kunne blive optaget på politiuddannelsen, så længe ansøgeren har en uddannelsesmæssig baggrund og faglige kvalifikationer, der gør den pågældende i stand til at gennemføre uddannelsen. Aftaleparterne lægger vægt på, at Rigspolitiets rekrutteringsindsats også har fokus på ansøgere uden gymnasial baggrund, og i den forbindelse informeres der om mulighederne for og kravene til at blive optaget på Politiuddannelsen.

Politiets efter- og videreuddannelser styrkes med et obligatorisk efter- og vedligeholdelsesuddannelsesprogram, der skal sikre, at politiuddannede fastholder deres kompetenceniveau i forhold til operativ tjeneste og rustes til at håndtere nye opgaver og kriminalitetsformer.

Derudover vil hovedparten af de politiuddannede skulle videreudanne sig med enten en politifaglig specialuddannelse (særlige beredskabs- og færdselsmæssige kompetencer, livvagter, hundeførere mv.), en specialiseret uddannelse på diplomniveau (specialiseret efterforskning, forebyggelse, cyber crime mv.) eller en lederuddannelse på diplom- eller masterniveau.

Aftaleparterne lægger vægt, at den styrkede efter- og videreuddannelse prioriteres højt, og at alle politiuddannede løbende får den nødvendige vedligeholdelsesuddannelse.

Fortsat stærke indsatser i særligt udsatte boligområder, mod rocker- og bandemiljøet, grænseoverskridende kriminalitet samt social dumping

Aftaleparterne er enige om at videreføre de seneste flerårsaftalers markante styrkelser af politiets indsatser mod rocker- og bandemiljøet, organiseret og grænseoverskridende kriminalitet samt tryghedsskabende indsatser i særligt udsatte boligområder. Indsatserne har bidraget væsentligt til, at politiet har opnået gode resultater på disse områder.

- *Rocker- og bandemiljøet.* Politiet har sat massivt og bredt ind over for de rocker- og bandegrupperinger, der gennem deres kriminalitet samt indbyrdes konflikter og opgør skaber utryghed i befolkningen. Der er gennemført en målrettet indsats i forhold til en konsekvent efterforskning og retsforfølgning af rocker- og bandemedlemmer. Et af de centrale pejlemærker for indsatsen har været, at der til enhver tid skulle være fængslet i alt 225 af de rockere og bandemedlemmer, der overvåges af politiet. I efteråret 2015 var der fængslet omkring 300.
- *Særligt udsatte boligområder.* Den seneste flerårsaftale har muliggjort en styrket kriminalpræventiv indsats, konsekvent patruljering med fokus på en hurtig og effektiv indsats samt synlig tilstedeværelse i samarbejde med kommunerne og tæt kontakt med lokale unge gennem SSP-samarbejdet mv. Det har medvirket til, at relativt flere bliver stillet til regnskab for den kriminalitet, de begår, ligesom politiets tryghedsindeks viser, at trygheden i de særligt udsatte boligområder er blevet øget.
- *Social dumping.* De senere års prioriteringer har muliggjort en styrket politiindsats mod social dumping og ulovlig cabotagekørsel, herunder bl.a. ved bistand til Arbejdstilsynet

og SKAT i forbindelse med kontrolarbejdet vedr. social dumping. Politiets indsats mod social dumping og ulovlig cabotagekørsel videreføres i aftaleperioden.

Med Task Force Øst og Task Force Vest er der opnået resultater, som de enkelte politikredse ikke ville kunne opnå alene eller ved almindeligt samarbejde. Således har task force-enhederne medført en fokuseret og målrettet indsats mod kriminelle miljøer, hvor kriminalitetsbekæmpelsen er særligt vanskelig og ressourcekrævende. Desuden har de dedikerede ressourcer skabt en efterforskningsmæssig tyngde, som de enkelte politikredse hver for sig kun vanskeligt kan tilvejebringe. Task force-enhederne har derudover gennem en målrettet efterretningsindsats opbygget værdifuld viden om bestemte kriminelle miljøer og afdækket mønstre og sammenhænge i kriminaliteten og mellem de kriminelle aktører.

Politiet skal fortsætte og løbende videreudvikle indsætserne, der eksempelvis er opnået gennem de hidtidige task forces.

Det er centralt for aftaleparterne, at politiet fortsat prioriterer tilstedeværelsen og den kriminalpræventive indsats i særligt udsatte boligområder, således at befolkningen har tillid til, at politiet er tilgængeligt og til at komme i kontakt med, når der er behov for det. Aftaleparterne lægger i den forbindelse vægt på, at politiet fortsat har fokus på og griber konsekvent ind over for uroligheder og utryghedsskabende adfærd i de særligt udsatte boligområder. Endelig skal brugen af mobile enheder undersøges med henblik på at sikre en mere effektiv og fleksibel indsats.

Styrket indsats over for indbrud

Indbrud i privat beboelse har igennem flere år været et højt prioriteret nationalt indsatsområde for politiet. Aftaleparterne er enige om at videreføre og udbygge de seneste fleråsaftalers markante styrkelser af politiets indsætser mod indbrudskriminalitet.

Antallet af indbrud i privat beboelse er faldet med godt en tredjedel i forhold til 2009, hvor indbrudskriminaliteten toppede, men ligger stadig på et uacceptabelt niveau. Indbrud er et kredsoverskridende problem, og indsatsen i Task Force Indbrud har ført til flere domme med markante fængselsstraffe. Politiets målrettede indsats skal fortsætte som led i bekæmpelsen af kompliceret og kredsoverskridende kriminalitet. Indsatsen mod indbrudskriminalitet vil derfor blive styrket ved etablering af to stærke tværgående efterforskningsfællesskaber i henholdsvis det østlige og vestlige Danmark med regionale operationsområder på tværs af flere politikredse. Samtidig prioriteres inden for politiets samlede økonomi en styrket indsats mod indbrudskriminalitet svarende til i alt 20 mio. kr. frem mod 2019.

Fortsat modernisering af dansk politi

Aftaleparterne er enige om at fortsætte moderniseringen af dansk politi.

I de senere år er der gennemført ambitiøse effektiviseringsprogrammer, etableret såvel administrative som politioperative opgavefællesskaber, sket en modernisering af styringen og organiseringen samt gennemført en stor lederreform, som samlet har betydet, at politiet i dag er mere professionelt og veldrevet.

For at understøtte, at politiet fortsat forbedrer sin opgaveløsning og bliver mere effektivt, er der gennemført en analyse af politiets kerneopgaver med anbefalinger til en række initiativer i forhold til særligt politiets operative opgaver. Initiativerne vil blandt andet kunne bidrage til:

- Optimering af beredskabets arbejde ved bedre planlægning og styring af ressourcerne samt bedre udnyttelse af personalets ventetid og indetid på stationen, mere analysebaseret patruljering samt nye it-redskaber, som kan flytte sagsbehandling ud på gerningsstedet.
- Bedre sagsstyring og ensartet høj kvalitet i efterforskningen ved at skabe fælles standarder, styrke visiteringen af sager og samle efterforskningen i større efterforskningsenheder.
- Bedre og mere effektiv borgerbetjening ved at skabe nemmere og hurtigere adgang til at indgive anmeldelser og finde svar på spørgsmål via internettet.

Analysen kommer i forlængelse af den tidligere budgetanalyse fra 2010, hvor der særligt blev givet anbefalinger til effektiviseringstiltag på administrative områder.

På baggrund heraf er der enighed om, at politiet kan realisere effektiviseringer på 11 mio. kr. i 2016 stigende til 308 mio. kr. i 2019.

Aftaleparterne er enige om, at ikke-politimæssige opgaver i politiet i videre omfang skal håndteres af andre medarbejdergrupper, så flere politiuddannede kan frigøres til operativt politiarbejde.

Politiet skal derfor iværksætte initiativer med henblik på at flytte opgaver, som kan håndteres af medarbejdere uden politifaglig baggrund, til andre medarbejdergrupper. Det kan blandt andet være opgaver vedrørende paskontrol, 112-alarmcentraler, ATK-kontrol, bemanning af servicecentre og arbejdet med køreprøver.

Herudover er aftaleparterne enige om, at der skal iværksættes nye analyser af dele af politiet, der ikke har været omfattet af den gennemførte analyse. Analyserne skal realisere yderligere effektiviseringer på 25 mio. kr. i 2017 stigende til 50 mio. kr. i 2018 og frem. Analyserne skal også undersøge, om det kan være hensigtsmæssigt at lade private aktører håndtere ikke-politimæssige opgaver for politiet. Det skal bl.a. afdækkes via forsøg på et eller flere konkrete opgaveområder.

Der vil samlet blive frigjort i størrelsesordenen 700 politiårsværk i løbet af aftaleperioden ved gennemførelse af anbefalingerne i analysen af politiets kerneopgaver, de nye analyser og flytning af ikke-politimæssige opgaver til andre medarbejdergrupper.

Som led i moderniseringen af politiet er aftaleparterne endvidere enige om, at politiet fortsætter videreudviklingen af mål- og resultatstyringen i politiet og anklagemyndigheden. Hvor målene tidligere i vid udstrækning var baseret på input og aktivitetsmål, eksempelvis tidsforbruget på forskellige opgaveområder eller antallet af sigtelser for bestemte lovovertrædelser,

er de i dag i højere grad rettet mod de mere langsigtede effekter af politiets indsats. Aftaleparterne lægger vægt på, at denne udvikling skal fortsætte.

I de kommende år skal politiet med gennemførelsen af initiativerne fra analysen af politiets kerneopgaver fortsætte den gennemgribende omstillingsproces i politiet, der blev igangsat med flerårsaftalen 2012-2015.

Aftaleparterne noterer sig, at politiet planlægger at igangsætte udskiftningen af det nuværende sagsbehandlingssystem Polsas i løbet af flerårsaftaleperioden.

Endvidere vil aftaleparterne i 2016 drøfte mulighederne for en genindførelse af politiheste i Københavns Politi.

Aftaleparterne er samtidig enige om, at det er centralt, at politiet inden for rammerne af flerårsaftalen fortsat løbende skal kunne tilpasse den politifaglige indsats hurtigt og fleksibelt til de aktuelle udfordringer i et omskifteligt kriminalitetsbillede. Aftaleparterne er enige om, at dette sikres med indgåelse af en ny flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i en fireårig periode. Dette skaber ro om politiets drift frem til og med 2019 og muliggør samtidig både videreførelse af eksisterende og igangsættelse af nye initiativer i politiet.

Politiet er ligesom øvrige statslige institutioner i aftaleperioden omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsinitiativer i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

Opfølgning i aftaleperioden

I forhold til den løbende politiske opfølgning er aftaleparterne enige om, at justitsministeren en gang halvårligt vil orientere retsordførerne om status for politiets udvikling og drift, herunder redegøre for det aktuelle kriminalitetsbillede og politiets opgaveløsning og resultater. I den forbindelse vil der særskilt være fokus på:

- Udvikling i optaget på politiskolen
- Udvikling i sammensætningen af medarbejdergrupper i politiet
- Politiets indsats i Danmarks grænseområder
- Mål- og resultatstyringen i politiet og anklagemyndigheden

Aftaleparterne er enige om at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal se på politiets indsats mod dyrevelfærdskrænkelser, herunder mulighederne for at styrke indsatsen via bl.a. nye uddannelses tiltag, mere kredsoverskridende efterforskning og øget samarbejde med fødevareremyndighederne. Arbejdsgruppen skal bl.a. inddrage erfaringer fra andre lande, herunder Norge og Nederlandene. Arbejdsgruppens kommissorium drøftes i forligskredsen. Arbejdsgruppen skal afrapportere i 2016.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Til finansiering af Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019 har regeringen foreslået afvikling af statens jernbanetilsbud til storebæltsforbindelsen samt et omprioreringsbidrag på 2 pct. på ungdomsuddannelserne i 2016 eksklusive erhvervsskoler. Aftaleparterne tager dette til efterretning.

Aftaleparterne er opmærksomme på, at omfanget af opgaver, herunder terrorindsatsen og indsatsen i Danmarks grænseområder, særligt i 2016 nødvendiggør fortsatte omprioriteringer af politiets indsats. Det skyldes, at det ikke på kort sigt er muligt gennem opgaveglidning og effektiviseringer at frigøre et tilstrækkeligt antal politiuddannede til de aktuelle opgaver, ligesom det ikke er muligt at uddanne nye politibetjente på kort sigt. Med aftalen, herunder det aftalte meroptag af politistuderende, vil de ekstraordinære omprioriteringer blive betydeligt nedbragt i 2017 og fuldt ud reduceret fra 2018.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og
Det Konservative Folkeparti om:

Et kontanthjælpssystem hvor det kan
betale sig at arbejde
– Jobreform fase I
(18. november 2015)

Aftale om et kontanthjælpssystem hvor det kan betale sig at arbejde – Jobreform fase I

For mange kontanthjælpsmodtagere er der i dag ikke en mærkbar forskel mellem at være på kontanthjælp og i arbejde.

Et ægtepar, hvor begge ægtefæller modtager kontanthjælp, har i dag – afhængigt af antallet af børn – mellem 1.400 og 2.200 kr. ud af det, hvis den ene får et job med en løn i den lavere ende af lønskalaen. Samtidig er der i dag en gruppe kontanthjælpsmodtagere, der reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. De seneste tal viser, at det drejer sig om ca. hver fjerde jobparate kontanthjælpsmodtager.

De sidste fire år er udviklingen på kontanthjælpsområdet gået den gale vej:

- Antallet af personer i kontanthjælpssystemet er steget fra ca. 129.000 fuldtidspersoner i 2. kvartal 2011 til 152.900 fuldtidspersoner i 2. kvartal 2015. Det er en stigning på ca. 20 procent.
- Antallet af kontanthjælpsmodtagere, som uafbrudt har været på kontanthjælp i fem år, er steget fra 19.350 personer i 2011 til 28.480 i 2015. Det svarer til en stigning på 45 procent, og langt hovedparten er personer, der er fyldt 30 år.
- Antallet af ægtepar på kontanthjælp er mere end fordoblet i perioden fra december 2011 og frem til og med juni 2015.

Denne udvikling skal blandt andet ses i lyset af, at de tidligere regler om starthjælp, kontanthjælpsloft og 225 timers reglen blev afskaffet pr. 1. januar 2012.

Der er behov for at gøre noget for at sikre, at det kan betale sig at arbejde for kontanthjælpsmodtagere, og at flere kommer i job.

Regeringen og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er derfor enige om at fortsætte arbejdet med den Jobreform, som blev igangsat med indførelsen af den nye integrationsydelse, og som skal sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Konkret er partierne enige om at indføre et nyt kontanthjælpsloft og et skærpet krav om rådighed ved

at indføre en 225 timers regel for både ægtepar og ugifte. Endvidere ændres retten til ferie fra fem til fire ugers ferie med kontanthjælp.

Aftaleparterne lægger vægt på, at udsatte borgere skal have en indsats og afklaret deres arbejdsevne og forsørgelsesgrundlag. For personer på kontanthjælp, som har væsentlige helbredsmæssige problemer, skal kommunerne tage stilling til, om der er grundlag for at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet, med henblik på at tage stilling til, om der for eksempel bør igangsættes et ressourceforløb. Kommunernes indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere vil blive fulgt, herunder om kommunerne systematisk via rehabiliteringsteams tager stilling til ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

For personer, der er i risiko for at blive omfattet af 225 timers reglen, skal kommunen desuden være særlig opmærksom på at støtte borgeren i at få fodfæste på arbejdsmarked, herunder sikre, at borgeren får den nødvendige hjælp til at finde mulige arbejdsgivere og søge job. I den forbindelse kan kommunen give borgeren tilbud om en særlig jobformidler, mentorstøtte mv.

Et nyt kontanthjælpsloft

Aftaleparterne er enige om at indføre et nyt kontanthjælpsloft, så det bedre kan betale sig at arbejde.

Udgangspunktet for det nye kontanthjælpsloft er:

- Kontanthjælpsmodtagere skal have en større økonomisk gevinst ved at tage et job til en månedsløn i den lave ende af lønskalaen (17.700 kr. om måneden), når der tages højde for, hvad de samlet set modtager i kontanthjælp, boligstøtte, særlig støtte, tilskud til dagsinstitutionsbetaling, børne- og ungeydelse samt børnetilskud.
- Ingen kan få den samlede ydelse reduceret med mere end summen af særlig støtte og boligstøtte. Dermed reduceres kontanthjælpen eller de børnerelaterede ydelser ikke.

Boks 1

Nyt loft over de samlede ydelser

- *Loftet skal gælde med det samme:* Loftet skal gælde, så snart man begynder at modtage kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse.
- *Alle i kontanthjælpsystemet skal omfattes:* Loftet omfatter alle modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.
- *Loftet omfatter kontanthjælpslignende ydelser, boligrelaterede ydelser men ikke børnerelaterede ydelser:* Loftet omfatter kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse (herunder aktivitets-, barsels-, og bidragstillæg), særlig støtte og boligstøtte.

Boks 1, fortsat

Nyt loft over de samlede ydelser

- *Kontanthjælpsloftet fastsættes til følgende beløb (2015-pl, følger satsreguleringen) for modtagere af kontanthjælp eller uddannelseshjælp svarende til en voksensats:*

	Kr. om måneden
Enlige uden børn	13.121
Enlige forsørgere med 1 barn	15.031
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	15.385
Samlevende og gifte uden børn	10.849
Samlevende og gifte med 1 barn eller flere	14.416
Samlevende og gifte med 2 børn eller flere	14.416

- *Sidestilling af modtagere af ydelser på forskellige niveauer – teknisk korrigerede lofter for modtagere af kontanthjælp på ungesats, som sidestiller dem med personer med en ydelse på niveau med voksensats og de lavere ydelser (uddannelseshjælp og integrationsydelse): For at loftet ikke kan indebære en højere indkomst efter skat for ydelsesmodtagere i samme situation, men på kontanthjælp på ungesats, indebærer ovenstående lofter følgende korrigerede lofts niveauer (2015-pl, følger satsreguleringen):*

	Kr. om måneden
Enlige uden børn	10.044
Enlige forsørgere med 1 barn	14.734
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	15.088
Samlevende og gifte uden børn	9.349
Samlevende og gifte med 1 barn	12.309
Samlevende og gifte med 2 børn eller flere	12.187

- *Sidestilling af modtagere af ydelser på forskellige niveauer – teknisk korrigerede lofter for modtagere af uddannelseshjælp og integrationsydelse, som sidestiller dem med personer med en ydelse på niveau med voksensats og modtagere af kontanthjælp på ungesats: For at loftet ikke kan indebære en højere indkomst efter skat for ydelsesmodtagere i samme situation, men på lavere ydelser (uddannelseshjælp og integrationsydelse mv.) indebærer ovenstående lofter følgende korrigerede lofts niveauer (2015-pl, følger satsreguleringen):*

	Kr. om måneden
Enlige uden børn	9.648
Enlige forsørgere med 1 barn	14.018
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	14.372
Samlevende og gifte uden børn	8.958
Samlevende og gifte med 1 barn	11.738
Samlevende og gifte med 2 børn eller flere	11.580

Boks 1, fortsat

Nyt loft over de samlede ydelser

- *Hvis den samlede ydelse overstiger loftet, reduceres boligstøtte og særlig støtte:* Ydelsesreduktion som følge af loftet sker i boligstøtte og særlig støtte.
- *Incitament til at tage alle former for job styrkes:* Arbejdsindkomst reducerer loftets virkning ved, at det beløb, hvormed kontanthjælpen reduceres som følge af arbejdsindkomsten (skattepligtigt beløb), gør, at modtageren kan "beholde" mere af boligstøtten og særlig støtte (som er skattefri). Endvidere holdes det særlige fradrag frie beløb pr. udført arbejdstime uden for loftet. Det øger incitamentet til deltidsarbejde for kontanthjælpsmodtagere mv.

225 timers regel

Aftaleparterne er enige om at indføre en 225 timers regel, der skal sikre et skærpet krav om rådighed.

Udgangspunktet for 225 timers reglen er:

- Alle modtagere af uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse, der godt kan arbejde, skal opfylde et krav om 225 timers arbejde inden for et år.
- De personer, som ikke lever op til kravet, skal mødes med en konsekvens i form af en reduktion i ydelsen.

Skærpet rådighedskrav

- *225 timers regel:* Der indføres et krav om minimum 225 timer i ordinær, ustyttet beskæftigelse inden for de seneste 12 måneder for alle modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.
- *De, som ikke kan arbejde, undtages:* Personer med en så begrænset arbejdsevne, at kommunen ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke vil kunne arbejde 225 timer inden for et år på det ordinære arbejdsmarked, undtages. Reglen svarer til den undtagelsesregel, der gjaldt for den tidligere 225 timers regel, som blev afskaffet pr. 1. januar 2012.
- *Mulighed for forlængelse af perioden indenfor hvilken, der skal arbejdes 225 timer:* Perioden, indenfor hvilken der skal arbejdes 225 timer, kan forlænges, hvis personen ikke har kunnet arbejde på grund af sygdom, barsel eller lignende. Det svarer til den forlængelsesregel, der gjaldt for den tidligere 225 timers regel, som blev afskaffet pr. 1. januar 2012.
- *Arbejde giver ret til fuld hjælp:* Så snart en person har arbejdet 225 timer, svarende til seks ugers arbejde, vil den pågældende igen være berettiget til fuld hjælp. Alle 225 timer skal ligge efter det tidspunkt, hvor hjælpen blev reduceret eller bortfaldt. For ægtepar skal

begge ægtefæller have arbejdet 225 timer, svarende til seks ugers arbejde, for at ægteparret igen er berettiget til fuld hjælp.

- *225 timers reglen for gifte:* Når et ægtepar har modtaget hjælp i sammenlagt et år, skal hver ægtefælle dokumentere, at han eller hun har arbejdet 225 timer i løbet af de seneste 12 måneder for, at ægteparret kan fastholde retten til den fulde hjælp.
- *Konsekvensen ved ikke at leve op til 225 timers reglen for gifte på høje satser i kontanthjælpssystemet (14.416 kr. for forsørgere og 10.849 kr. for ikke-forsørgere):* Hvis en eller begge i et ægtepar, som modtager kontanthjælp på voksensats eller uddannelseshjælp plus tillæg svarende til en voksensats, ikke lever op til kravet gælder følgende:
 - Hvis den ene ægtefælle ikke opfylder kravet, bortfalder kontanthjælpen til denne ægtefælle.
 - Hvis ingen af ægtefællerne lever op til 225 timers-kravet, bortfalder den ene kontanthjælp.
- *Konsekvensen ved ikke at leve op til 225 timers reglen for gifte på lavere satser i kontanthjælpssystemet:* Ægtepar, hvor den ene eller begge modtager uddannelseshjælp, kontanthjælp på ungesats eller integrationsydelse omfattes af 225 timers reglen, hvis den samlede hjælp til ægteparret overstiger voksensatsen på kontanthjælp. Ægteparret får reduceret hjælpen, så den fremadrettede hjælp svarer til én voksensats, hvis den ene eller begge ægtefæller ikke har arbejdet 225 timer inden for de seneste 12 måneder.
- *Sammenhæng mellem 225 timers reglen for gifte og boligstøtte, kontanthjælpsloft og særlig støtte:* Hvis hjælpen til en ægtefælle er bortfaldet eller nedsat som følge af 225 timers reglen for ægtepar, får hustanden genberegnet boligstøtten, og for den ægtefælle, hvis hjælp bortfalder eller nedsættes, giver dette luft under kontanthjælpsloftet. Til gengæld kan disse ægtepar ikke modtage særlig støtte. Det svarer til den tidligere gældende 225 timers regel.
- *Særlige regler for gifte på integrationsydelse:* Integrationsydelsesmodtagere har mulighed for at få et dansktillæg. Integrationsydelsesmodtagere skal endvidere – som andre personer – have haft bopæl i mindst 2 år her i riget inden for de seneste 10 år for at have ret til fuld børne- og ungeydelse. Derfor indføres følgende særregler:
 - Ægtepar på integrationsydelse kan bevare et eventuelt dansktillæg.
 - For ægtepar på integrationsydelse, der har børn, vil 225 timers reglen først gælde, når de har opnået ret til fuld børne- og ungeydelse, dvs. efter to års bopæl her i riget.
- *225 timers reglen for ugifte:* Efter at have modtaget hjælp i sammenlagt et år skal ugifte uddannelseshjælpsmodtagere med aktivitetstillæg/barselstillæg og ugifte kontanthjælpsmodtagere dokumentere, at de har arbejdet 225 timer i løbet af de sidste 12 måneder for at bevare retten til den fulde hjælp. Ugifte, som modtager uddannelseshjælp på SU-niveau eller integrationsydelse, er undtaget.

- *Konsekvensen ved ikke at leve op til 225 timers reglen for ugifte på høje satser i kontanthjælpssystemet:* Personer, der modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp svarende til en voksensats, vil få en reduktion af ydelsen:
 - Forsørgere, som modtager kontanthjælp på voksensats eller unge, som modtager uddannelses- eller kontanthjælp med tillæg og samlet modtager en ydelse svarende til 14.416 kr., vil få hjælpen reduceret med 1.000 kr. pr. måneden.
 - Ikke-forsørgere, som modtager kontanthjælp på voksensats eller unge, som modtager uddannelses- eller kontanthjælp med tillæg og samlet modtager en ydelse svarende til 10.849 kr., vil få hjælpen reduceret med 1.000 kr. pr. måneden.
- *Konsekvensen ved ikke at leve op til 225 timers reglen for ugifte på lavere satser i kontanthjælpssystemet:* Jobparate kontanthjælpsmodtagere under 30 år og uddannelseshjælpsmodtagere under 25 år, der modtager aktivitetstillæg/barselstillæg, vil få hjælpen reduceret med 500 kr. pr. måned.
- *Sammenhæng mellem 225 timers reglen for ugifte og boligstøtte, kontanthjælpsloft og særlig støtte:* Der skal ikke kunne kompenseres for reduktionen i hjælpen til den ugifte ved en forøgelse af indtægtsreguleret boligstøtte eller særlig støtte. En reduktion i hjælpen skal ikke kunne give luft under kontanthjælpsloftet.
- *Særlige regler for ægtepar, der modtager bestemte offentlige forsørgelsesydelse mv.:*
 - Ægtepar, hvor den ene ægtefælle modtager uddannelses- eller kontanthjælp, og den anden ægtefælle modtager en anden offentlig forsørgelsesydelse, der ikke er betinget af, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder (folkepension, førtidspension, SU, efterløn eller lign.) – de såkaldte kombinationsægtepar – omfattes ikke af 225 timers reglen for ægtepar. I stedet betragtes den ægtefælle, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp, som ugift ift. 225 timers reglen.
 - Ægtepar, hvor den ene ægtefælle modtager uddannelses- eller kontanthjælp, og den anden ægtefælle modtager ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, omfattes ikke af 225 timers reglen for ægtepar. I stedet betragtes den ægtefælle, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp, som ugift ift. 225 timers reglen.
 - Ægtepar, hvor den ene ægtefælle modtager integrationsydelse, og den anden ægtefælle modtager en anden offentlig forsørgelsesydelse, der ikke er betinget af, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder (folkepension, førtidspension, SU, efterløn eller lign.) eller ressourceforløbsforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, omfattes ikke af 225 timers reglen.

Ret til fire ugers ferie for kontanthjælpsmodtagere

Aftaleparterne ønsker at skærpe rådighedsforpligtigelsen for personer, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp, og samtidig fastholde en mulighed for at holde ferie.

Fire ugers ferie til kontanthjælpsmodtagere

- *Kontanthjælpsmodtageres ret til ferie ændres fra fem til fire uger:* Personer, der har modtaget uddannelses- eller kontanthjælp eller revalideringsydelse i sammenhængende 12 måneder, får ret til fire ugers ferie i stedet for de nuværende fem uger. Ferien skal aftales med jobcentret, og en ferieperiode må maksimalt vare to uger.

Administration

Aftaleparterne er enige om, at administrationen af det nye kontanthjælpsloft skal foregå i tæt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark, så borgernes retssikkerhed sikres bedst muligt, og så administrationen af det nye kontanthjælpsloft kan blive så effektiv og enkel som mulig.

I den forbindelse er det afgørende for retssikkerheden at undgå dobbeltadministration og mindske sagsbehandlingstiden mest muligt. Det sikres bedst ved, at administrationen af det nye kontanthjælpsloft og de ydelser det omfatter – dvs. boligstøtte og særlig støtte – samles i én myndighed.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om, at beskæftigelsesministeren skal indlede dialog med KL med henblik på at få tilrettelagt administrationen af det nye kontanthjælpsloft mest hensigtsmæssigt.

Aftaleparterne er desuden enige om, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om kommunernes pligt til at vejlede modtagere af kontanthjælp mv. om de nye regler samt til at fastsætte regler om, at kommunerne i god tid, inden hjælpen falder bort eller ned-sættes som følge af 225 timers reglen, skal udsende varslingsbrev og tilbyde praktisk vejledning om jobsøgning mv.

Økonomi

Samlet skønnes et nyt kontanthjælpsloft, en 225-timers regel og ret til fire ugers ferie i stedet for fem for kontanthjælpsmodtagere, på langt sigt at styrke de offentlige finanser med i størrelsesordenen 530 mio. kr. efter skat, tilbageløb og inkl. adfærd og øge beskæftigelsen med i størrelsesordenen 700 fuldtidspersoner.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser efter skat, tilbageløb og adfærd, mio. kr. (2016-pl)

	2016	2017	2018	2019	Langt sigt
Kontanthjælpsloft	90	370	390	420	420
225 timer regel	20	90	100	105	105
Ret til fire ugers ferie	0	0	0	0	0
Samlet virkning i alt inkl. skat, tilbageløb og adfærd	110	470	495	530	530

Anm.: Grundet afrundinger kan totalen afvige fra summen af tallene.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet.

Lovgivning og ikrafttræden

Aftaleparterne er enige om, at aftalens tre initiativer skal træde i kraft den 1. april 2016 og indføres som udgangspunkt med virkning fra 1. oktober 2016. Hermed får ydelsesmodtagerne tid til at tilpasse sig de nye regler. Samtidig får myndighederne tid til at forberede implementeringen af de nye regler og administrationen heraf.

De tre initiativer indføres på følgende vis:

- Det nye kontanthjælpsloft træder i kraft 1. april 2016 og får virkning seks måneder senere den 1. oktober 2016 for både eksisterende og nye ydelsesmodtagere.
- 225-timers reglen træder i kraft den 1. april 2016. Der gælder for perioden 1. april 2016 og frem til 31. marts 2017 følgende overgangsordning:
 - Kommunen kan tidligst pr. 1. oktober 2016 lade kontanthjælpen nedsætte eller bortfalde som følge af 225 timers reglen.
 - I perioden fra 1. oktober 2016 til den 31. marts 2017 nedsættes eller bortfalder hjælpen, hvis ægteparret eller den ugifte person har modtaget hjælp i sammenlagt 1 år og ikke har haft 113 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 6 kalendermåneder.
- Retten til ferie ændres den 1. april 2016 til 4 uger i stedet for 5 uger. Der laves overgangsregler, som blandt andet tager højde for, at nogle modtagere af hjælp allerede har opnået ret til 5 ugers ferie eller har afholdt en del af deres ferie mv.

Aftaleparterne er enige om at disponere i alt 110 mio. kr. i 2016 og 40 mio. kr. årligt i 2017-2019 til finansiering af initiativer i finanslovsaftalen.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at det udisponerede provenu, som tilvejebringes ved initiativerne i aftalen fra 2017 og frem, skal anvendes ved JobReformens fase II i foråret 2016 til at sænke skatten på de laveste arbejdsindkomster fra 2017.

Aftaleparterne er endvidere enige om at stemme for de lovforslag, der udmønter de aftalte ændringer af kontanthjælpsydelse. Der er ikke herefter aftalemæssige bindinger.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti,
Liberal Alliance, Alternativet, Radikale
Venstre, Socialistisk Folkeparti og
Det Konservative Folkeparti om:

Det Kongelige Teater 2016-2019
(3. november 2015)

Aftale om Det Kongelige Teater 2016-2019

Det Kongelige Teater og Kapel er Danmarks nationalscene. Teatret producerer et alsidigt repertoire af høj kunstnerisk kvalitet inden for ballet, opera og skuespil, med et særligt fokus på danske værker. Det Kongelige Teater viderefører de klassiske traditioner og bidrager samtidig til at udvikle scenekunst, der er vedkommende for samtiden. Teateret er hele Danmarks teater og kommer gennem sin turnévirkning ud i hele landet. Teatret rækker ud mod mange forskellige publikumsgrupper og tilbyder dem unikke oplevelser.

Der er enighed mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en aftale om Det Kongelige Teater, der dækker perioden 2016-2019. Aftaleparterne er enige om følgende politiske målsætninger for Det Kongelige Teater i den kommende aftaleperiode 2016-2019.

Det Kongelige Teater skal være:

- et teater med fokus på sine kerneaktiviteter. Kerneaktiviteterne er forestillinger inden for kunstarterne ballet, opera og skuespil og koncert.
- et teater, som leverer høj kvalitet med stor variation i udbuddet med et niveau for antallet af forestillinger inkl. turné, der svarer til niveauet i perioden 2012-2015.
- et teater, som evner at fastholde hidtidige publikumsgrupper og samtidig arbejder aktivt for at tiltrække og være vedkommende for et mere mangfoldigt publikum.
- et teater, som rækker ud mod publikum i hele Danmark gennem aktiviteter, der giver danskere i alle dele af landet mulighed for at opleve teatrets forestillinger.
- et teater, som udgør en central partner i forhold til udviklingen af scenekunsten i hele Danmark og som led heri løbende arbejder med det scenekunstneriske udtryk.
- et teater, der indgår stærke og berigende samarbejder på tværs af scenekunstmiljøet i hele Danmark, der også bidrager til videndeling og erfaringsudveksling på området.
- et teater, der arbejder aktivt for at indgå internationale samarbejder og bidrager til internationaliseringen af scenekunstmiljøet i Danmark.
- et teater, der bidrager til at udvikle talenter inden for hele scenekunstmiljøet.
- et teater, der indgår i samarbejde med det private erhvervsliv og har kommercielle aktiviteter.

Målsætningerne uddybes kort nedenfor. Målsætningerne konkretiseres endvidere af Det Kongelige Teater i teatrets strategi og i en rammeaftale mellem Kulturministeriet og Det Kongelige Teater.

Teatrets kerneaktiviteter

Det Kongelige Teaters kerneaktiviteter er ballet, opera, skuespil og koncert, som vises ved forestillinger på teatrets egne scener og på turné. Det er teatrets primære funktion at levere forestillinger inden for disse fire kunstarter. I arbejdet med forestillingerne og som grundlag for teatrets fortsatte udvikling skal Det Kongelige Teater søge at opfylde følgende politiske målsætninger:

Høj kunstnerisk kvalitet med stor variation og højt aktivitetsniveau

Det Kongelige Teater skal tilbyde det bedste inden for scenekunsten. Teatret skal til enhver tid skabe scenekunstforestillinger på et højt kunstnerisk niveau, der tilsammen er både traditionsbevidst og fornyende, nicheorienteret og bredt appellerende. Det Kongelige Teater skal således rumme stor variation i sine scenekunstneriske produktioner, herunder forventes det også, at teatret bidrager til udvikling af ny dansk musikdramatik. Særligt med hensyn til teatrets opførelser af musicals henvises til aftalens bilag 1. Forligspartiernes forståelse af Det Kongelige Teaters opsætning af musicals, jf. tillægsaftale til fireårsaftalen for 2008-2011.

Antal forestillinger på niveau med perioden 2012-2015

Det Kongelige Teater skal fastholde et niveau for antallet af forestillinger, inklusiv turnéforestillinger, som svarer til perioden 2012-2015. Det betyder, at niveauet for det samlede antal forestillinger, herunder teatrets turnéforestillinger, fastholdes, men fordelingen på store og små forestillinger og på nyproduktioner og genopsætninger kan afvige fra det, som fandtes i perioden 2012-2015.

Et mangfoldigt publikum

Det Kongelige Teater skal som Danmarks nationalscene opleves som en åben og vedkommende kulturinstitution for alle i hele Danmark, både for teatrets nuværende og for flere grupper af publikum.

Det Kongelige Teater skal arbejde med publikumsudvikling, blandt andet gennem forestillingernes indhold, formidling og rammer, så det formår at tiltrække en stadigt mere mangfoldig publikumsgruppe, og aktivt arbejde for at fremme interessen for scenekunst hos fremtidens teatergængere. Arbejdet skal fortsat have fokus på børn og unge. Børn skal ikke lære om kunsten, men gennem den.

Række ud mod publikum i hele Danmark

Det Kongelige Teater skal blandt andet gennem sin turnévirkosomhed sikre, at teatret er til stede i hele landet. Ud over turné med live-forestillinger skal teatret fortsat søge at give publikum i alle dele af landet mulighed for at opleve scenekunstforestillinger gennem transmissioner af udvalgte forestillinger til biografer og gennem visning af forestillinger på DR's kanaler. Det Kongelige Teater skal også have for øje at spille udvalgte forestillinger på egne scener i sommerperioden, hvor København besøges af både danske og udenlandske turister.

Udviklingen af scenekunstmrådet

Dansk scenekunst befinder sig kvalitetsmæssigt på et højt niveau. Det Kongelige Teater skal videreføre klassiske traditioner og samtidig være en helt central partner i forhold til udviklingen af scenekunsten og scenekunstmiljøet i hele Danmark. Teatret befinder sig kvalitets- og

udviklingsmæssigt på et meget højt niveau og skal bidrage til, at udviklingen fortsætter mod et stadigt stigende kvalitativt niveau med stor mangfoldighed i sine kunstneriske udtryk.

Samarbejde på tværs af scenekunstmiljøet

For at sikre en stadig udvikling af scenekunsten i Danmark har Det Kongelige Teater et ansvar for at indgå i løbende dialog og samarbejde med aktører på scenekunstmrådet i hele Danmark, repræsenteret ved projektteatre, egnsteatre, små storbyteatre, landsdelsscener, turnerende teatre og de københavnske teatre. I den forbindelse skal Det Kongelige Teater både dele ud af sin viden og sine erfaringer og modtage inspiration fra andre aktører i provins og hovedstad.

Samarbejdsaktiviteterne kan udfolde sig på forskellig vis. Det kan være i form af samproduktioner eller gæsteforestillinger fra såvel store som små teatre både inden for ballet, opera og skuespil.

Internationale aktiviteter

Det Kongelige Teater skal fortsat indgå internationale samarbejder og herigennem bidrage til internationaliseringen af scenekunstmrådet i Danmark. Internationale samarbejdsaktiviteter fungerer som en kvalitetsfremmende inspirationskilde og kan være i form af præsentation af dansk scenekunst i udlandet, international scenekunst i Danmark, anden form for udvekslingsarbejde med udenlandske scenekunstnere, ved at indgå i internationale netværk eller fora og ved at lade sig inspirere af erfaringer og viden hos andre danske scenekunstaktører.

Det Kongelige Teater skal fastholde sin position, hvor både skuespillet og operaen er placeret blandt de bedste inden for europæisk teater, og hvor balletten med udgangspunkt i en stærk kulturarv og det unikke bournouvillerepertoire markerer sig stærkt i hele verden.

Talentudvikling

Det Kongelige Teater spiller en væsentlig rolle i forhold til at udvikle talenter inden for hele scenekunstmrådet. Dette gælder særligt inden for balletten, hvor Den Kongelige Ballet er et af få kompagnier i verden, hvor uddannelsen af eleverne er en integreret del af ballettens virke og aktiviteter, og i teatrets bidrag til uddannelse af operasangere.

Det Kongelige Teater skal også i sit daglige virke danne fundament for udvikling af talenter, bl.a. ved samarbejde med Den Danske Scenekunstscole om at nye, unge talenter afprøves og får mulighed for at indgå i inspirerende og læringsrige miljøer.

Samarbejde med det private erhvervsliv og kommercielle aktiviteter

Teatret skal med afsæt i Det Kongelige Teaters overordnede strategi arbejde for at bevare den relativt høje private finansieringsdel af teatrets aktiviteter og arbejde for at private fonde og sponsorer medvirker til at skabe et højt kunstnerisk niveau i teatrets forestillinger.

Med respekt for teatrets værdier skal teatret øge sit indtægtsgrundlag og åbne teatret mest muligt gennem optimal anvendelse af scenerne og udlejning til både erhverv og kunstnerisk produktion.

Økonomiske rammer og betingelser

Der er for aftaleperioden aftalt følgende økonomiske rammer for Det Kongelige Teater, idet bevillingerne er omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsindsatser i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

Tabel 1

Økonomiske rammer for Det Kongelige Teater i perioden 2016-2019

	Bevilling	Budget	Budget	Budget	Budget
Mio. kr., 2016-prisniveau	2015	2016	2017	2018	2019
Bevilling (nettoudgiftsbevilling)	527,3	522,9	512,3	502,1	492,1

Det Kongelige Teater skal i perioden gennemføre effektiviseringer og indtægtsforbedringer, som gør det muligt under en faldende bevilling at fastholde antallet af forestillinger på et niveau svarende til perioden 2012-2015. Her kan teatret tage udgangspunkt i konsulentrapporten "Analyse af Det Kongelige Teater" fra juni 2015.

I aftaleperioden pålægges Det Kongelige Teater:

- at fortsætte med at indhente det oparbejdede vedligeholdelsesefterslæb på bygningsmassen,
- at skabe bedre overblik over anvendelsen af personaleressourcerne med henblik på at opnå en mere hensigtsmæssig og fleksibel arbejdstilrettelæggelse,
- at analysere og kortlægge teatrets overenskomster med henblik på at afdække uhenigtsmæssigheder i de eksisterende aftaler for at sikre en modernisering og mere effektiv tilrettelæggelse af arbejdet på teatret,
- at søge nye løsninger på de udfordringer, bygningskapaciteten og udnyttelsen af den giver,
- at analysere teatrets administrative struktur og igangsætte tilpasninger, som fører til effektive beslutningsgange og bedre tværgående økonomistyring.

Bilag 1

Forligspartiernes forståelse af Det Kongelige Teaters opsætning af musicals, jf. tillægsaftale til fireårsaftalen for 2008-2011.

Det Kongelige Teaters kerneopgaver er ballet, opera og skuespil. Teatret skal også udvikle en nutidig scenekunst, hvilket indebærer, at der arbejdes med andre genrer inden for scenekunsten og musikken. Det Kongelige Teaters aktiviteter kan således også omfatte fx koncerter, revy, musikdramatik og andre krydsformer mellem genrerne. Når det Kongelige Teater arbejder udenfor de kerneopgaver, som er beskrevet i teaterloven, bør repertoirevalget være baseret på en række nærmere overvejelser. Det bør være entydigt, at der er tale om en opsætning, som Det Kongelige Teater selv kan præge med et kunstnerisk udtryk, og at dette udtryk rummer en eller anden form for kunstnerisk nødvendighed. Repertoirevalget for de nævnte genrer bør ligeledes være båret af overvejelser over, hvilke sammenhænge en given forestilling tidligere er blevet opført i. Er der tale om, at stykket helt overvejende tidligere har været sat op på kommercielle teatre i Danmark og i udlandet – bør Det Kongelige Teater – kun i tilfælde, hvor der er tale om en meget markant kunstnerisk nytænkning – sætte et sådant stykke op.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti,
Enhedslisten, Liberal Alliance,
Alternativet, Radikale Venstre,
Socialistisk Folkeparti og
Det Konservative Folkeparti om:

Fordeling af forskningsreserven
(herunder provenu fra reform af førtids-
pension og fleksjob af juni 2012) i 2016
(29. oktober 2015)

Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2016

Med denne aftale udmønter parterne 671 mio. kr. i 2016 til forskning og udvikling. Aftaleparterne har fordelt forskningsreserven inden for den givne ramme, men har dermed ikke tilsluttet sig reduktionen af den offentlige forskning på 1,4 mia. kr.

Tabel 1
Fordeling af forskningsreserven i 2016

Mio. kr. (2016-pl)	2016
Forskningsreserve til udmøntning	671
1. Danmarks innovationsfond	298
1.1 Forskning i fødevarer	161
1.2 Forskning i sundhed og klinisk forskning	15
1.3 Forskning i konkurrencedygtig miljøteknologi	25
1.3 Forskning i strategiske vækstteknologier	52
1.4 Forskning i transport og infrastruktur	20
1.5 Rumforskning	15
1.6 Forskning i turisme	10
2. Udviklings- og demonstrationsprogrammer	197
2.1 Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP)	127
2.2 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)	50
2.3 Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP)	20
3. Entreprenørskab og markedsmodning	49
3.1 Fonden for Entreprenørskab ¹⁾	21
3.2 Markedsmodningsfonden	28
4. Fri forskning med fokus på talentudvikling	124
4.1 Det Frie Forskningsråd	120
4.2 Forskningsportalen – Videnskab.dk	4
5. Dansk Institut for Internationale Studier (terrorforskning)	3

Anm.: Heraf anvendes 1,5 pct. af midlerne til administration af initiativerne.

1) Hertil kommer 5 mio. kr. fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, som udmøntes til undervisningsmaterialer og undervisningsforløb.

1. Danmarks Innovationsfond

Der afsættes samlet set 298 mio. kr. til forskning og innovation i Danmarks Innovationsfond. Midlerne afsættes til forskning inden for områder, hvor offentligt-privat samarbejde om strategisk og udfordringsdrevet forskning kan bidrage til at skabe flere forsknings-, udviklings- og innovative virksomheder – samtidig med at de virksomheder, der allerede forsker, udvikler eller innoverer, skal øge deres investeringer.

1.1 Forskning i fødevarer

Der afsættes 161 mio. kr. til at styrke forsknings- og udviklingsindsatsen på fødevarerområdet. En ressourceeffektiv fødevarerproduktion og sikring af det nødvendige råvaregrundlag forudsætter en målrettet og fleksibel regulering, der muliggør et øget råvaregrundlag uden samtidig at øge miljøbelastningen. Forskningen skal bidrage til udvikling af teknologier til reduktion af energiforbruget, fastholdelse og recirkulation af næringsstoffer og reduktion af landbrugets luftforurening samt styrke det metode- og datamæssige grundlag for opgørelse og modellering af landbrugets miljø- og klimapåvirkning. Forskningen kan dels fremme en rentabel og bæredygtig proteinproduktion baseret på både egentlige proteinafgrøder samt udnyttelse af nye muligheder for proteinekstraktion fra andre afgrøder. Dette gælder også for regulering af fiskeriet, hvor der er behov for fyldestgørende viden og data om fiskebestandene og deres udnyttelse som grundlag for rådgivning om reguleringen af fiskeriet. Det foreslås på den baggrund, at der i udmøntningen af forskningsreserven prioriteres midler til forskning inden for ressourceeffektiv biologisk produktion, klimaeffektiv husdyrproduktion, øget dansk proteinproduktion, fødevarerikkerhed, samt målrettet og fleksibel regulering. Forskningen skal samtidig understøtte grøn omstilling og cirkulær økonomi. Indsætserne bør sammentænkes med udviklings- og demonstrationsprogrammerne, og økologiforskningen bør udfoldes i samspil med Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer (ICROFS).

1.2 Forskning i sundhed og klinisk forskning

Der afsættes 15 mio. kr. til sundhedsforskning med fokus på ældre patienter og borgere med demens, generel forskning i demens, hormonforstyrrende stoffer og deraf potentielle effekter på f.eks. fertilitet, samt forskning i langtidseffekter af dyr sygehusmedicin, herunder særligt med fokus på belysning af kvalitet, effekt og patientsikkerhed samt en målrettet styrkelse af den patientnære kliniske forskning.

1.3 Forskning i konkurrencedygtig miljøteknologi

Der afsættes 25 mio. kr. til udfordringsdrevet forskning i miljøteknologi, der skal bidrage til at udvikle globalt konkurrencedygtige og bæredygtige miljøteknologier og løsninger på globale udfordringer inden for miljø, vand og affald og bidrage til at skabe lukkede ressourcekredsløb. Udviklingen af miljøteknologier kan bidrage positivt til at skabe vækst og beskæftigelse i Danmark og bidrage til et renere miljø samt fremme cirkulær økonomi og bidrage positivt til en bæredygtig miljøindsats både i Danmark og globalt.

1.4 Forskning i strategiske vækstteknologier

Der afsættes 52 mio. kr. til forskning i produktionssystemer og strategiske vækstteknologier, herunder bl.a. materialeteknologier, genfremstillingsteknologi, nanoteknologi, bioteknologi og

IKT med henblik på at imødekomme erhvervslivets behov for avanceret teknologisk viden for at kunne udvikle innovative produkter, tjenesteydelser og processer. Forskningen skal bidrage til, at danske virksomheder og konsortier (fx MADE) kan fastholde og udbygge deres konkurrencekraft, bl.a. ved udvikling af fremtidens produktionssystemer, herunder industrirobotter og digitaliseret produktion, samtidig med at produktionsmetoderne indrettes, så de lever op til sundheds- og miljøkrav.

1.5 Forskning i transport og infrastruktur

Det afsættes 20 mio. kr. til forskning i transport og infrastruktur, herunder maritime transportformer. Transport- og logistiksystemerne er en livsnerve i det moderne samfund, og transporterhvervet og særligt søfart bidrager væsentligt til det danske nationalprodukt. Forskningen kan bidrage til at udvikle transport- og infrastrukturessystemer, som muliggør effektiv og sikker mobilitet af personer og varer, og som samtidig øger kapacitet, reducerer trængsel, transporttid og miljøbelastning bl.a. ved modellering af adfærd til brug ved anlæg af ny infrastruktur. Endvidere skal forskningen omfatte civile dronesystemer, der kan benyttes til en række samfundsmæssige opgaver, som fx miljøovervågning, hjælpe beredskabstjenesten mv.

Uddannelses- og Forskningsministeriet tager initiativ til, at der i samarbejde med relevante ministerier udarbejdes en national strategi for udvikling af droneteknologi og -anvendelse i Danmark. Strategien og eventuel understøttelse af strategien drøftes i forligskredsen, når den foreligger i løbet af 2016 med henblik på at drøfte behovet for at afsætte midler ved forhandlingerne om forskningsreserven for 2017.

1.6 Rumforskning

Der afsættes 15 mio. kr. til at understøtte anbefalingerne i den kommende strategi på rumområdet, der fremlægges i foråret i 2016 på baggrund af den tværministerielle arbejdsgruppes kortlægning. Midlerne kan bl.a. understøtte danske initiativer til at indfri potentialerne på området, herunder bedre dataudnyttelse (såkaldt downstream-aktiviteter), netværksdannelse, nye innovative løsninger og serviceydelser mv. Anvendelsen af de afsatte midler drøftes i forligskredsen, når strategien forelægges.

1.7 Forskning i turisme

Der afsættes 10 mio. kr. til forsknings- og innovationsprojekter, der understøtter regionale såvel som nationale initiativer, der skal øge turismen særligt i Danmarks kyst- og yderområder samt småøerne. Projekterne skal skabe ny vækst og større liv i yderområderne og kan omhandle turisme og fødevarer (fx udvikling af højkvalitetsfødevarer i hele Danmark, udvikling af gastroturisme mv.), udvikling af digitale og mobile teknologier i turismeerhvervet, udvikling af turisme i yderområderne (fx attraktioner, festivaller, events mv.). Midlerne kan eksempelvis udmøntes til etablering af tværsektorielle samarbejder mellem fx en kommune og region til gennemførelse af ph.d.-projekter. Projekterne bør have et tværfagligt og tværsektorielt sigte med henblik på at skabe øget innovation og videndeling på tværs af erhvervsområder.

2. Udviklings- og demonstrationsprogrammer

Aktiviteterne under de tre udviklings- og demonstrationsprogrammer Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP) og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) skal ses i sammenhæng.

2.1 Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP)

Der afsættes 127 mio. kr. til Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram, der har til formål at støtte ny energiteknologi, der skaber vækst og arbejdspladser, øge forsyningsikkerheden og bidrage til at gøre Danmark uafhængig af fossil energi i 2050.

2.2 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)

Der tilføres 50 mio. kr. til Det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP). MUDP vil fortsat have fokus på at styrke Danmarks position i forhold til udviklingen af nye teknologier til miljø- og naturbeskyttelsesformål, inden for områderne klimatilpasning og vand, ressourceeffektivitet og affald, støj og luftforurening samt kemikalier.

2.3 Grønt Udviklings- og demonstrationsprogram (GUDP)

Der tilføres 20 mio. kr. til Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP). Midlerne øremærkes til initiativer inden for økologisk fødevarerproduktion og koordineres i regi af Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer (ICROFS).

3. Entreprenørskab og Markedsmodning

3.1 Fonden for Entreprenørskab

Det afsættes 21 mio. kr. til Fonden for Entreprenørskab, med henblik på en fortsat indsats for at styrke uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab, herunder social entreprenørskab, på alle uddannelsesniveauer.

3.2 Markedsmodningsfonden

Der afsættes 28 mio. kr. til Markedsmodningsfonden. Markedsmodningsfonden kan udover dækning af de eksisterende indsatsområder, markedsmodning af innovative projekter, markedsmodning gennem innovativ offentlig efterspørgsel samt markedsmodning gennem erhvervspartner-skaber, med fordel udvides til at fremme digitalisering og automatisering i små og mellemstore produktionsvirksomheder.

4. Fri Forskning med fokus på talentudvikling

4.1 Det Frie Forskningsråd

Der afsættes 120 mio. kr. til fortsættelse af hovedaktiviteter i Det Frie Forskningsråd med henblik på at støtte og fremme de mest originale idéer og initiativer i dansk forskning og at udvikle dansk forskning til højeste internationale niveau.

4.2 Forskningsportalen – Videnskab.dk

Der afsættes 4 mio. kr. til forskningsportalen Videnskab.dk, som har til formål at udbrede forståelsen for forskningens samfundsmæssige betydning. Bevillingen skal benyttes til at sikre den fortsatte udvikling og fornyelse af Videnskab.dk.

5. Dansk Institut for Internationale Studier (terrorforskning)

Der afsættes 3 mio. kr. til Dansk Institut for Internationale Studiers forskningsindsats inden for terrorbekæmpelse. Formålet er at styrke terrorforskningen, først og fremmest inden for radikaliserings og rekruttering.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti,
Liberal Alliance, Alternativet,
Radikale Venstre,
Socialistisk Folkeparti og
Det Konservative Folkeparti om:

Udmøntning af satspuljen for 2016
(30. oktober 2015)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016

Der er den 30. oktober 2015 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2016. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1 nedenfor*.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2016-2019 udmøntes i alt 1,9 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv.

Med aftalen afsættes blandt andet midler til initiativer på følgende områder:

- Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats
- Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job og uddannelse
- Demens og de ældre medicinske patienter

I bilag 1-3 ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Social- og Indenrigsministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
Udmøntning i alt	514,1	548,0	443,7	381,7	1.887,5
Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats					
1 Mod en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats	14,5	47,3	22,0	12,2	96,0
2 Udbredelse af Housing First på hjemløseområdet	9,0	8,4	5,8	8,4	31,6
3 Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug	18,9	18,8	7,8	8,8	54,3
4 Understøttelse af frivillighedsområdet	9,5	15,2	15,2	-	39,9
5 Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug (P/D)	5,0	7,5	7,5	7,5	27,5
6 Skæve boliger og inklusionsboliger til psykisk og socialt sårbare personer	-	13,0	13,0	10,0	36,0
7 Fremme af trivsel og læring hos udsatte børn	3,5	7,5	6,5	5,5	23,0
8 Turboforløb for fagligt udfordrede elever	6,3	7,1	7,2	0,2	20,8
9 Krav på udredning af ordblinding (P/D)	1,0	2,8	3,6	3,6	11,0
10 Resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser	2,5	6,9	2,8	3,3	15,5
11 Rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge	-	10,0	-	-	10,0
12 Opfølgende samtaler til tidligere anbragte unge	3,2	3,2	-	-	6,4
13 Udvikling af samfundsøkonomiske modeller	2,7	2,3	-	-	5,0
14 Undersøgelse af stofmisbrugsområdet fra et brugerperspektiv	1,5	-	-	-	1,5
15 Naturen som social og rehabiliterende indsats	3,0	-	-	-	3,0
16 Styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb	2,0	2,0	2,0	-	6,0
17 Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge (P/D)	2,3	13,0	13,0	14,0	42,3
18 Regionale centre for seksuelt misbrugte	16,0	16,0	10,0	5,0	47,0
19 Merbevilling til Ombudsmandens Børnekontor	2,2	2,2	2,2	2,2	8,8
20 Levevilkårsundersøgelse og inklusionsmåling	3,3	1,0	0,3	1,1	5,7
21 Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon	2,0	3,0	3,0	-	8,0
22 Stofindtagelsesrum	15,0	10,0	-	-	25,0
23 Videreførelse af den landsdækkende EN AF OS-kampagne	-	2,0	2,0	2,0	6,0
24 Psykiatritopmøde 2016	1,0	-	-	-	1,0
I alt	124,4	199,2	123,9	83,8	531,3

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
Udløb og øvrige initiativer på socialområdet						
25	Frivillig gældsrådgivning	21,7	-	-	-	21,7
26	Rådgivning af udsættelsestruede lejere	5,0	5,0	-	-	10,0
27	Hanne Mariehjemmet	6,7	6,7	6,7	-	20,1
28	Kongens Ø	6,0	-	-	-	6,0
29	Get2Sport	4,0	4,0	-	-	8,0
30	Udvidet åbningstid af BørneTelefonen	2,0	2,0	-	-	4,0
31	Etablering af midlertidige nødovernatningstilbud	4,1	4,1	-	-	8,2
32	Pulje til uddeling af julehjælp	4,0	4,0	-	-	8,0
33	Pulje til sommerferiehjælp	5,0	5,0	-	-	10,0
34	Bedre inklusion af nytillflyttede grønlændere i Danmark	4,0	-	-	-	4,0
35	Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift	0,9	0,9	0,9	0,9	3,6
36	Fortsat støtte til udvikling af sociale teknologier	2,5	1,5	-	-	4,0
37	Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv. (P)	3,0	3,0	1,0	1,0	8,0
	I alt	68,9	36,2	8,6	1,9	115,6
Demens og de svageste ældre						
38	National handlingsplan for demens 2025	50,0	140,0	140,0	140,0	470,0
39	Faste læger på plejecentre og medicingennemgang (D)	40,0	20,0	20,0	20,0	100,0
40	Nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter	2,0	1,0	-	-	3,0
41	Styrket sammenhæng for de svageste ældre	57,2	-	6,9	18,3	82,4
42	Opfølgende hjemmebesøg (D)	4,0	5,0	10,0	10,0	29,0
43	I Sikre Hænder	7,0	7,0	-	-	14,0
44	Livskvalitet	4,0	5,0	5,5	5,5	20,0
45	Kompliceret sorg	4,0	2,0	2,0	-	8,0
46	Erstatning til andenhåndseksponerede asbestofre	10,0	-	-	-	10,0
	I alt	178,2	180,0	184,4	193,8	736,4
Forebyggelse og privat proces på sundheds- og ældreområdet						
47	Videreførelse af natåbning af Livslinien	2,0	1,0	1,0	1,0	5,0
48	Kultur på recept	3,5	1,0	3,5	-	8,0
49	Børnehospice	2,0	2,0	2,0	-	6,0

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
50	Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination	2,0	3,0	2,0	-	7,0
51	Seksuel sundhed	-	5,3	5,3	-	10,6
52	Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
53	Sundhedstjek	5,0	5,0	10,0	10,0	30,0
54	Screening for cystisk fibrose blandt nyfødte (P/D)	7,4	-	3,7	3,7	14,8
55	Styrket indsats for børn og unge som pårørende	4,2	4,3	0,5	-	9,0
56	Udbredelse af akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
	I alt	29,1	23,1	29,5	16,2	97,9
Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job eller uddannelse						
57	Særlig tilrettelagt virksomhedsforløb for udsatte	16,0	16,0	17,7	28,5	78,2
58	Beskæftigelsespakke (flygtninge og indvandrere)	22,0	13,0	14,3	3,0	52,3
59	Udvikling i fleksjob	5,0	16,5	16,5	16,5	54,5
60	Brobygningsforløb til udsatte unge	30,0	25,0	25,0	25,0	105,0
61	Vellykket ressourceforløb	20,3	12,5	8,0	8,0	48,8
62	Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse	4,0	5,0	5,0	5,0	19,0
63	Jobbanken	9,3	12,4	6,2	-	27,9
64	Handicapidrættens Videncenter	4,0	5,3	2,6	-	11,9
65	Topvirk	2,9	3,8	2,0	-	8,7
	I alt	113,5	109,5	97,3	86,0	406,3
Omprioriteringer af fremadrettede bevillinger						
66	15.16.01.20. Efteruddannelse	9,7	12,2	12,8	13,3	48,0
	I alt	9,7	12,2	12,8	13,3	48,0
Omprioriteringer af uforbrugte midler¹⁾						
					Beløb (mio. kr. 2016-pl)	
67	15.13.22.50. Viden om etniske minoriteter og handicap					0,3
68	15.13.23.10. Rammebeløb til handicappede mv.					5,8
69	15.13.23.22. Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser					0,2
70	15.13.25.10. Udgifter til afholdelse af tolkning					15,3
71	15.13.26.20. Frivillig faglighed					0
72	15.13.26.30. Mestringskurser til mennesker med udviklingshæmning					0

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
73	15.13.26.70. Pilotprojekt om indsatser i botilbud for udviklingshæmmede					1,2
74	15.13.28.30. Uddannelse, kurser mv. for frivillige inden for det sociale felt					0,3
75	15.13.28.90. Pulje til etablering og grundfinansiering af frivilligcentre					4,5
76	15.14.15.10. Udvikling og etablering af børnehuse					0
77	15.14.16.10. Forebyggelsesstrategi og inklusion					0,5
78	15.16.01.20. Efteruddannelse					9,2
79	15.16.01.40. Styrkelse af kvaliteten i anbringelsesreformen					0,7
80	15.25.09.10. Udvikling af plejefamilieområdet					0,9
81	15.25.09.13. Strategisk forskningsprogram og vidensportal					2
82	15.25.09.16. Bisidder til udsatte børn og unge					8,3
83	15.25.09.17. Efteruddannelse af sagsbehandlere					2,9
84	15.25.11.10. Oplysningskampagner og opkvalificering af arbejdet vedr. udsatte børn og unge					0,1
85	15.25.11.40. Kommunernes sagsbehandling og ledelse vedr. udsatte børn og unge					0,8
86	15.64.12.10. Sociale teknologier for mennesker med funktionsnedsættelser					0,1
87	15.64.13.10. Styrkelse af samfundsdeltagelsen blandt blinde og stærkt svagsynede					2,7
88	15.64.50.19. Dansk Blindesamfund					0,1
89	15.74.01.20. Regionale behandlings- og rådgivningscentre til mennesker med senfølger af seksuelle overgreb					0,4
90	15.74.09.10. Psykologbehandling til seksuelt misbrugte					1,8
91	15.74.10.20. Fremrykningspuljen					7,4
92	15.74.10.40. Sociale akuttilbud til mennesker med en psykisk lidelse i egen bolig					8,4
93	15.74.10.50. Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med en psykisk lidelse					0,1
94	15.74.10.60. Forebyggelse af magtanvendelse på botilbud for mennesker med en psykisk lidelse					0,3
95	15.74.10.70. Pulje til forløbsprogram for mennesker med psykiske lidelser					0
96	15.74.10.80. Pulje til forsøg med ansættelse af medarbejdere, frivillige og mentorer med brugerbaggrund					1,8
97	15.74.13.10. Sundhed til socialt udsatte					1,8
98	15.74.14.20. Integreerede forløb					5,4
99	15.74.14.50. Uddannelse og job					0,5
100	15.74.14.60. Fremskudt sagsbehandling					3,8

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
101	15.74.15.10. Udfasning af driftstilskud til botilbud, bostøtte, væresteder mv.					1,3
102	15.74.15.20. Særforanstaltninger					5,6
103	15.74.15.40. Sindslidende med misbrug					1,3
104	15.74.15.50. Tidlig og målrettet indsats overfor børn og unge med psykiske vanskeligheder og deres familier					1
105	15.74.15.60. Overgangen fra barn til voksen samt en styrket indsats for unge med psyk. vanskeligheder, herunder spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd					6,1
106	15.75.02.10. Pulje til oprettelse af lokale/kommunale udsatteråd					0
107	15.75.09.10. Innovation og udvikling i den sociale indsats					0,9
108	15.75.09.20. Aktivt medborgerskab og frivillighedskultur					0
109	15.75.10.70. Forsøg med fritidspas til udsatte børn og unge					1,8
110	15.75.12.10. Støtte til kvinder på vej ud af prostitution					1,2
111	15.75.17.20. Implementering af netværkssamråd					0
112	15.75.18.60. Styrket uddannelsesindsats på sikrede institutioner					0,2
113	15.75.20.30. Forbehandlingsprogram ang. misbrug på sikrede afdelinger					0,1
114	15.75.20.40. Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afdelinger og tilknyttede åbne afdelinger					0
115	15.75.20.70. Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype					0,7
116	15.75.21.10. Indsats for at fjerne hjemløshed					4,2
117	15.75.21.20. Tilskud til etablering af nødovertatningstilbud					0,3
118	15.75.21.30. En styrket sammenhængende og helhedsorienteret indsats til unge med særligt fokus på forebyggelse og tidlig indsats					2,2
119	15.75.21.40. Forankring og udbredelse af Hjemløsestrategien					2,1
120	15.75.26.10. Pulje til socialt udsatte grupper					0,2
121	15.75.26.40. Social indsats over for stofmisbrugere					4,7
122	15.75.26.44. Anonym ambulant behandling af stofmisbrugere over 18 år					2,1
123	15.75.26.72. Evaluering af kvindekrisecentertilbuddene					0,1
124	15.75.26.73. Psykologtilbud til kvinder på krisecenter					0,3
125	15.75.26.74. Målrettet stofmisbrugsbehandling til stofmisbrugere med kaotisk blandingsmisbrug					2,5
126	15.75.26.76. Midlertidig driftsbevilling til Hanne Mariehjemmet					0,1
127	15.75.44.10. Bedre overgang til voksenlivet - en styrkelse af eftervæmsindsatsen					13,6

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
128	15.75.75.60. Udvikling af indsatsen mod spiseforstyrrelser (SPIS)					0,2
129	15.75.75.70. Udviklingsstøtte til projekter, som forebygger eller reducerer social udsathed eller medvirker til en forbedret integration (12UDVP)					0,8
130	15.75.75.80. Udviklingsstøtte til projekter, som forebygger eller reducerer social udsathed eller medvirker til en forbedret integration					0,5
131	15.75.78.10. Støtte til landsdækkende, frivillige organisationer					0,1
132	16.21.03. Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper					0,8
133	16.21.05.10 Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper - forebyggelsesindsatser i nærmiljøet					0,9
134	16.21.05.20. Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper - Børns trivsel i udsatte familier med overvægt eller andre sundhedsrisici					0,9
135	16.21.33. Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge					0,2
136	16.21.38. Pulje til styrket kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling					0,5
137	16.21.57.10. Pulje til kommunale forsøgsprojekter					0,3
138	16.21.57.20. Pulje til etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner					32,4
139	16.21.59. Tilskud til sundhedsfremme og forebyggende modelprojekter for gruppen af socialt udsatte stof- og alkoholmisbrugere.					0
140	16.51.10.20. Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien					0,4
141	16.51.10.50. Pulje til støtte og bistand til personer med debuterende sindslidelser					0,4
142	16.51.15.10. Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang					1
143	16.51.29. Pulje til sygehusenes varmtvandsbassiner					0
144	16.51.40.20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede					5,1
145	15.75.30.91. Styrkelse af ældres digitale færdigheder					0,6
146	15.75.30.92. Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem					0
147	15.75.75.40. Understøttelse af ældres livskvalitet					0,3
148	14.51.11.10. Støtte til etablering af skæve boliger					13,3
149	14.51.51.10. Tilskud til indsats i problemramte boligområder					0,4
150	14.51.51.20. Tilskud til helhedsorienteret gadeplansindsats					0,9
151	14.51.51.30. Tilskud til forebyggelse af hjemløshed og udsættelser					1,5
152	14.51.51.50. Støtte til lige muligheder for børn					0,1
153	14.51.53.10. Sociale viceværter					0,5

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

	Initiativer (mio. kr., 2016-priser)	2016	2017	2018	2019	I alt
154	14.51.55.10. Tilskud til fraflytning i ghettoområder					7,9
155	14.51.56.10. Helhedsorienteret boligsocial indsats					0,9
156	14.61.01.10. Forebyggelse af kriminalitet i socialt udsatte boligområder					0
157	14.61.02.10. Etablering og styrkelse af særlig lokal beskæftigelsesindsats					0,1
158	14.61.03.10. Beskæftigelsesfremmende initiativer og integration af tosprogede børn og unge					0,4
159	14.61.03.20. Styrkelse af frivilligt arbejde i socialt belastede områder					1,6
160	14.61.05.10. Etablering af lokale etableringspartnerskaber					1,2
161	15.76.26.10. Særlig indsats for børn og unge					0,3
162	15.76.26.12. Styrkelse af forældreinddragelsen blandt nydanske forældre					0,4
163	15.76.26.50. Lokale partnerskaber					0,1
164	15.77.01.20. National strategi mod tvangsægteskaber og lignende undertrykkelse					0,5
165	15.77.01.31. Dialog, medborgerskab og etnisk ligebehandling					0,1
166	15.77.01.70. Styrkelse af indsatsen mod familierelateret vold, tvangsægteskaber mv. blandt etniske minoriteter					0
167	15.77.01.75. Indsats i forhold til personer der har været udsat for tortur eller krigsoplevelser					0
168	15.77.06.20. Rollemodeller og forældrenetværk som metoder til at forebygge ekstremisme og polarisering					0,8
169	15.77.06.21. Kortlægning af ekstremisme					0
170	15.23.07.10. Børnefamilieydelse til udsendte i 3. lande					1,6
171	15.75.27.15. Fremme af Ligestilling					5,6
172	15.75.27.20. Initiativer til bekæmpelse af menneskehandel					6,6
173	15.75.27.25. Fremme af kønsligestilling blandt mænd og kvinder med anden etnisk baggrund end dansk					1,2
	I alt					231,6

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 5, 9, 17, 33 og 54 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen.

- 1) Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 og opregnet til 2016-pl. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer. Det samlede beløb indbudgetteres med 0 mio. kr. i 2016, 77,2 mio. kr. i 2017, 77,2 mio. kr. i 2018 og 77,2 mio. kr. i 2019.

Bilag 1. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne fra Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 på beskæftigelsesområdet.

Med aftalen udmøntes i alt 406,3 mio. kr. fra satspuljen fordelt med 113,5 mio. kr. i 2016, 109,5 mio. kr. i 2017, 97,3 mio. kr. i 2018 og 86,0 mio. kr. i 2019.

Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job eller uddannelse

Aftalepartierne er enige om, at borgere i udkanten af arbejdsmarkedet skal have en effektiv indsats, der kan hjælpe dem tættere på job eller uddannelse.

Med aftalen igangsættes en række initiativer målrettet en ekstraordinær indsats for borgere i udkanten af arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet.

- **Særligt tilrettelagt virksomhedsforløb:** Der skal laves særligt tilrettelagte virksomhedsforløb for de mest udsatte borgere, hvor de rustes til at komme ud på virksomhederne hurtigst muligt og med den rette støtte. Der afsættes 16 mio. kr. årligt i 2016 og 2017 og 17,7 mio. kr. i 2018 og 28,5 mio. kr. 2019 til initiativet.
- **Beskæftigelsespakke for flygtninge og indvandrere:** Mere virksomhedsrettet indsats for flygtninge/indvandrere, herunder branchepakker, hvor flygtninge/indvandrere bibringes kompetencer indenfor brancher med gode jobmuligheder i lokalområdet. Der afsættes 22 mio. kr. i 2016, 13 mio. kr. i 2017, 14,3 mio. kr. i 2018 og 3 mio. kr. i 2019 til initiativet.
- **Udvikling i fleksjob:** Fleksjobbere med en meget lille arbejdsevne skal hjælpes til at øge deres arbejdstid, når det er muligt. Der afsættes 5 mio. kr. i 2016 og 16,5 mio. kr. årligt i årene 2017-2019 til initiativet.

- **Udsatte unge i brobygningsforløb:** Flere udsatte unge kommer i brobygningsforløb til uddannelse, så de fx kan imødekomme de adgangskrav, der er til en erhvervsuddannelse. De unge kommer i "snusepraktik" på virksomheder og uddannelsesinstitutioner og lærer derigennem at begå sig på en arbejdsplads og oplever en hverdag på en uddannelsesinstitution. Der afsættes 30 mio. kr. i 2016, og 25 mio. kr. årligt i 2017-2019 til initiativet.
- **Bedre ressourceforløb:** Kommunerne skal blive bedre til at give effektive og bedre ressourceforløb. De sociale- og sundhedsmæssige udfordringer skal løses parallelt med et virksomhedsforløb, og der skal arbejdes med at give borgeren ejerskab til indsatsen. Der afsættes 20,3 mio. kr. i 2016, 12,5 mio. kr. i 2017, og 8 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til initiativet.
- **Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse:** Tidligere indsatte skal have en koordineret indsats på tværs af de relevante myndigheder efter løsladelse, og deres sager skal holdes åbne i jobcentret, så de hurtigere kan komme i arbejde efter afsoning. Der afsættes 4 mio. kr. i 2016 og 5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til initiativet.

Der vil være særlig fokus på at sikre spredning på henholdsvis projekternes geografiske placering og kommunernes størrelse.

Videreførelse af eksisterende initiativer

Aftalepartierne er enige om, at videreføre driftsstøtten til tre eksisterende projekter:

- Der afsættes i alt 27,9 mio. kr. til Jobbanken i perioden 2016-2018.
- Der afsættes i alt 8,7 mio. kr. til Topvirk i perioden 2016-2018.
- Der afsættes i alt 11,9 mio. kr. til Handicapidrættens Videnscenter i perioden 2016-2018.

Det er en forudsætning for den fortsatte bevilling, at der i starten af 2017 udføres en ekstern effektevaluering af aktiviteterne, som indgår i forhandlingerne om udmøntningen af satspuljen for 2018. Partierne stiller sig positive for at prioritere en videreførelse af støtten, såfremt evalueringerne udviser tilfredsstillende resultater.

Prioritering af satspuljen for 2016 til temaet 'Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job og uddannelse

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2016-2019
I alt	113,5	109,5	97,3	86,0	406,3
Særligt tilrettelagt virksomhedsforløb for udsatte	16,0	16,0	17,7	28,5	78,2
Beskæftigelsespakke for flygtninge og indvandrere	22,0	13,0	14,3	3,0	52,3
Udvikling i fleksjob	5,0	16,5	16,5	16,5	54,5
Brobygningsforløb til udsatte unge	30,0	25,0	25,0	25,0	105,0
Bedre ressourceforløb	20,3	12,5	8,0	8,0	48,8
Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse	4,0	5,0	5,0	5,0	19
Videreførelse af projekter med udløb, herunder:	16,2	21,5	10,8	-	48,5
Handicapidrættens Videnscenter	4,0	5,3	2,6	-	11,9
Jobbanken	9,3	12,4	6,2	-	27,9
Topvirk	2,9	3,8	2	-	8,7

Bilag 2. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på sundheds- og ældreområdet

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 874,3 mio. kr. i aftaleperioden 2016-2019 til følgende overordnede indsatsområder:

- Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats
- Demens og de svageste ældre
- Forebyggelse og anden privat proces

Herudover er der en opfølgning på en række initiativer fra tidligere satspuljeaftaler.

1. Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats

1.1 Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon

I 2014 blev der registreret 263 narkotikadødsfald i Danmark. Det er flere end i hvert af de to foregående år. I 2012 og 2013 blev der således registreret henholdsvis 210 og 213 dødsfald. De mange dødsfald vækker bekymring hos satspuljepartierne.

For at forebygge narkotikadødsfald og dermed bidrage til nedbringelse af dødeligheden blandt misbrugere er satspuljepartierne enige om at oprette en pulje, hvorfra kommuner og civilsamfundet – gerne i samarbejde – kan søge om midler til undervisning i behandling af overdoser med modgiften naloxon og til udlevering af naloxon til dem, der har modtaget undervisningen. Undervisningen målrettes personer med et stofmisbrug, deres pårørende og andre, der som f. eks. politibetjente og personale på kommunale misbrugscentre og andre behandlingssteder samt herberger og væresteder mv. er i kontakt med stofmisbrugsmiljøet.

Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen skal under inddragelse af Københavns Kommune og foreningen Antidote Danmark udarbejde en model for undervisning og udlevering af naloxon. Mens modellen udarbejdes, søges allerede eksisterende strukturer og igangværende aktiviteter fastholdt. Forslaget indebærer, at denne indsats for at forebygge narkotikadødsfald kan få endnu større udbredelse end i dag.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2018 8,0 mio. kr. til oprettelse af en pulje til forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon.

Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	3,0	3,0	-	-

1.2 Stofindtagelsesrum

Ordringen med stofindtagelsesrum er evalueret i maj 2015. I evalueringen konkluderes det, at stofindtagelsesrum synes at være en effektiv foranstaltning, som medfører klare fordele for målgruppen såvel som for det omgivende samfund. Samlet set synes de udenlandske erfaringer om, at stofindtagelsesrum vil kunne medvirke til dels at nedbringe dødeligheden og smitterisikoen blandt og forbedre forholdene for stofmisbrugere, dels at begrænse generne for det omgivende samfund, at være blevet bekræftet i dansk sammenhæng.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at prioritere en langsommere nedtrækning af den statslige medfinansiering af stofindtagelsesrum end den, der er lagt op til i finanslovsforslaget for 2016, hvor der allerede er foreslået afsat 10 mio. kr. i 2016. Der forudsættes således kommunal tilvejebringelse af mindst tilsvarende finansiering.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2017 i alt 25 mio. kr. til puljen til statslig medfinansiering af stofindtagelsesrum, som skal anvendes med 10 mio. kr. i 2016 og 15 mio. kr. i 2017. Kommunal tilvejebringelse af mindst tilsvarende finansiering forudsættes.

Statslig medfinansiering af stofindtagelsesrum					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	15,0	10,0	-	-	-

1.3 Videreførelse af EN AF OS-kampagnen

I satspuljeaftalen fra 2013-2016 blev der afsat i alt 7,1 mio. kr. i perioden 2013-2016 til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen.

Den landsdækkende EN AF OS-kampagne arbejder for at imødegå stigmatisering og fremme tolerance og åbenhed over for mennesker med psykisk sygdom.

Af statusrapport fra KORA fremgår det, at den landsdækkende EN AF OS-kampagne har opnået positive resultater. Rapporten peger endvidere på, at der fortsat vil være behov for at fastholde fokus på arbejdet med afstigmatisering og holdningsændringer udover 2015, hvis man skal opnå varige forbedringer. En fortsat fælles indsats er tillige afgørende for at kunne fastholde det opnåede engagement og sammenhængskraften blandt de mange involverede interessenter.

Med den nuværende finansiering har den nationale del af kampagnen alene økonomi til udgangen af 2016.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at afsætte i alt 6 mio. kr. til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen i årene 2017-2019.

Videreførelse af EN AF OS-kampagnen					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	2,0	2,0	2,0	-

1.4 Psykiatritopmøde 2016

Med satspuljeaftalen for 2014-2017 blev der afsat 2,0 mio. kr. til foreningen Det Sociale Netværk til afholdelse af foreningens Psykiatritopmøde i 2014 og 2015.

Satspuljepartierne er enige om, at Psykiatritopmøderne bidrager til opbygning af viden, erfaring og konkret information for psykiatrien generelt set, og partierne er derfor enige om at afsætte midler til afholdelse af et Psykiatritopmøde i 2016. Satspuljepartierne ønsker med bevillingen at understøtte topmødets udviklende og tværpolitiske funktion.

Der afsættes på den baggrund 1,0 mio. kr. til afholdelse af et Psykiatritopmøde i 2016.

Psykiatritopmøde 2016					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,0	-	-	-	-

2. Demens og de svageste ældre

2.1 National handlingsplan for demens 2025

Antallet af demente borgere forventes at stige de kommende år i takt med den demografiske udvikling. I dag er 39.000 borgere diagnosticeret med demens, og et endnu højere antal skønnes at lide af en demenssygdom. Det stigende antal borgere, der rammes af demens, er en af de store udfordringer på sundheds- og ældreområdet nu og i de kommende år. Satspuljepartierne er enige om, at der afsættes midler til en national handlingsplan for demens 2025.

Udarbejdelsen af den nationale handlingsplan for demens 2025 vil foregå i en bred og inddragende proces frem mod handlingsplanens færdiggørelse i efteråret 2016.

Formålet med den inddragende proces er, at aktørerne på området, de demente selv og deres pårørende skal inddrages og have mulighed for at give udtryk for deres prioriteter på området.

Den nationale handlingsplan vil tage udgangspunkt i følgende tre overordnede målsætninger på demensområdet:

- Danmark skal være et demensvenligt land, hvor mennesker med demens kan leve et værdigt og trygt liv.
- Behandling og pleje af mennesker med demens skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov og værdier og tilbydes i sammenhængende forløb med fokus på forebyggelse, tidlig indsats, nyeste viden og øget forskningsindsats.
- Pårørende skal inddrages aktivt og samtidig have mere støtte i livet som pårørende.

Handlingsplanen vil komme til at indeholde en række konkrete initiativer på tværs af sundheds- og socialområdet til gavn for borgere med demens. Den kommende handlingsplan forventes bl.a. at behandle temaer som tidlig opsporing og bedre udredning af demente med henblik på at kunne sætte ind med den rette behandling og pleje af demente borgere, støtte og rådgivning af pårørende til demente, som både belastes af praktiske og følelsesmæssige forhold, fokus på demensegnede boliger for at sikre de dementes trivsel og lette medarbejdernes arbejde, kompetenceudvikling af personale, så medarbejderne har de rette forudsætninger for at forstå og håndtere de særlige behov, som ældre med demens har samt forskning på området for at opnå generel mere viden.

På den baggrund afsættes 470 mio. kr. i perioden 2016-2019 til udmøntning af konkrete initiativer på baggrund af den nationale handlingsplan for demens 2025.

National handlingsplan for demens 2025

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	50,0	140,0	140,0	140,0	-

2.2 Faste læger på plejecentre og medicingennemgang

Med henblik på at forbedre den sundhedsfaglige behandling af beboere på plejecentre – herunder at reducere antallet af forebyggelige indlæggelser, genindlæggelser og korttidsindlæggelser samt forbedring af medicinhåndteringen m.m., er satspuljepartierne enige om, at der gradvist indføres en landsdækkende ordning med fast tilknyttede læger til beboere på plejecentre baseret på erfaringerne med det tidligere gennemførte pilotprojekt med fast tilknyttede læger.

Ordningen indebærer, at beboere på plejecentre bliver tilbudt en læge med relevant uddannelse (almen medicin, geriatri), som er fast tilknyttet plejecentret. Den enkelte beboer kan fortsat frit vælge en anden læge inden for rammerne af reglerne om valg og skift af læge. Den fast tilknyttede læge varetager behandlingen af den enkelte beboer.

Derudover er der enighed om, at der afsættes satspuljemidler til, at kommunerne i en indkørfase kan honorere de fasttilknyttede læger til at yde generel sundhedsfaglig rådgivning til personalet på plejecentret – herunder rådgivning ift. medicin håndtering udover det ansvar den enkelte læge i forvejen har i forhold til medicingennemgang.

På den baggrund afsættes der 100 mio. kr. i perioden 2016-2019 til indfasningen af fasttilknyttede læger på plejecentre. Midlerne tilføres kommunerne. Indfasningen forudsættes at foregå over en 4-årig periode, hvor ordningen indføres på 40 pct. af plejecentrene det første år og derefter på 20 pct. af centrene hvert af de følgende år.

Faste læger på plejecentre					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	40,0	20,0	20,0	20,0	-

2.3 Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter

For at løfte kvaliteten af indsatsen for de svageste ældre patienter udarbejdes 2-3 nationale kliniske retningslinjer. Med retningslinjerne bringes den nyeste forskning og viden på udvalgte områder ud til sundhedspersonalet, der til dagligt arbejder med de ældre patienter. Retningslinjerne er dermed med til at danne et godt grundlag for, at den enkelte læge, sygeplejerske mv. kan tilbyde den svage, ældre patient den bedst mulige behandling på tværs af sundhedsvæsenet og i hele landet.

De konkrete retningslinjer vil ud fra et specifikt ældreperspektiv have fokus på områder med bl.a. stor sygdomsbyrde, tværfaglig- og tværsektorielle indsatser, eller områder med variation af praksis på tværs af landet. De nationale kliniske retningslinjer kan dermed medvirke målrettet til en forbedret indsats i forhold til svage ældre og ældre medicinske patienter. Af mulige relevante forslag til emner for retningslinjer kan f. eks. nævnes hyppige kroniske sygdomme og særlige problemstillinger ved psykisk sygdom hos ældre.

På den baggrund afsættes 3 mio. kr. i 2016-2017 til udarbejdelse af 2-3 nationale kliniske retningslinjer i regi af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante partner, herunder bl.a. de faglige miljøer. Midlerne udmøntes til Sundhedsstyrelsen, heraf 2/3 som lønmidler og 1/3 som driftsmidler.

Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	1,0	-	-	-

2.4 Pulje til styrket sammenhæng for de svageste ældre

De svageste ældre, der har mange kontakter til ældrepleje og sundhedsvæsen, skal være i trygge hænder, og deres behov – og ikke sektorgrænser – være styrende for den behandling og pleje, de tilbydes.

Satspuljepartierne har noteret sig, at der i dag er sparsom viden om, hvordan kommuner og regioner konkret skal organisere sig for at skabe sammenhæng i indsatsen for de svageste ældre. Partierne er derfor enige om at afsætte en pulje på 82,4 mio. kr. til forsøg med konkrete modeller for brug af kompetencer på tværs af kommuner, regioner og evt. almen praksis. Forsøgene påbegyndes i 2016 og evalueres senest ved deres afslutning med henblik på efterfølgende udrulning af de gode erfaringer.

Puljen opslås i regi af Sundhedsstyrelsen og kan søges af kommuner og regioner. Medfinansiering fra kommuner og regioner i årene efter opstart af forsøgene samt krav til evalueringssign mv. fastlægges i forbindelse med puljebudgettet.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2019 82,4 mio. kr. til en pulje til forsøg med sammenhængende løsninger.

Pulje til styrket sammenhæng for de svageste ældre

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	57,2	0,0	6,9	18,3	-

2.5 Opfølgende hjemmebesøg

Gode overgange efter udskrivelse fra sygehus er afgørende for at sikre ældre patienter trygge forløb og den rette indsats med henblik på at forebygge genindlæggelser.

Med handlingsplanen for den ældre medicinske patient 2012-2015 blev der indført opfølgende hjemmebesøg efter udskrivelse målrettet ældre sårbare patienter. Finansieringen af ordningen løber til medio 2016. Opfølgende hjemmebesøg har vist gode erfaringer samt et øget potentiale ved at videreudvikle modellen indenfor en række områder.

Satspuljepartierne ønsker at sikre ældre sårbare patienter en tryk overgang i forbindelse med udskrivelse fra sygehus. Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre opfølgende hjemmebesøg på baggrund af de gode erfaringer samt at videreudvikle og målrette modellen for at sikre den bedste effekt for patienterne.

På den baggrund afsættes der 29 mio. kr. i perioden 2016-2019 til at videreføre og udvikle opfølgende hjemmebesøg for sårbare ældre patienter efter udskrivelse fra sygehus.

Opfølgende hjemmebesøg					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	5,0	10,0	10,0	-

2.6 "I Sikre Hænder"

Hvert år bliver en stor andel borgere med behov for hjælp udsat for tryksår, medicineringsfejl, infektioner og andre utilsigtede hændelser og skader. Erfaringerne fra de fem kommuner, der deltager i demonstrationsprojektet "I Sikre Hænder", viser, at en stor andel af disse skader kan undgås. De opnåede resultater i form af færre tryksår, medicineringsfejl m.v. kræver ingen ny sundhedsfaglig viden, men at eksisterende viden tages i brug og integreres i de daglige rutiner omkring borgerne.

Satspuljepartierne er enige om, at der igangsættes et målrettet initiativ til udbredelse af erfaringer fra "I Sikre Hænder" i et toårigt projekt.

Med udbredelsen af erfaringer er det forventningen, at andre kommuner vil kunne opbygge en struktur, der understøtter og implementerer de gode erfaringer, som er skabt i projektet "I Sikre Hænder".

Det samlede projekt forventes også at kunne bidrage til at forhindre en række forebyggelige indlæggelser og derved bidrage til at nedbringe risikoen for overbelægning på sygehus.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om, at der i perioden 2016-2017 afsættes i alt 14 mio. kr. til udbredelse af erfaringer fra demonstrationsprojektet "I sikre hænder".

"I Sikre Hænder"					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	7,0	7,0	-	-	-

2.7 Livskvalitet

Omkring 40.000 ældre lever i dag på plejehjem eller i plejebolig. Livet på plejehjem skal anskues med beboernes øjne. Det er beboernes hjem, og der er behov for fokus på beboernes dagligdag og på det, der har betydning for den enkelte ældre.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der afsættes en pulje til at igangsætte aktiviteter, som kan bidrage til at styrke den personlige og sociale trivsel blandt ældre på plejehjem og i plejeboliger, og som kan forebygge ensomhed og social isolering.

Aktiviteterne skal tilrettelægges med udgangspunkt i beboernes behov og muligheder. Der kan eksempelvis arrangeres aktiviteter med henblik på gode oplevelser og socialt samvær på

plejehjemmet, herunder gode måltider, som smager og dufter, naturoplevelser eller kulturelle aktiviteter med sang, musik og dans mv.

Der kan også tilknyttes oplevelsesmedarbejdere (for eksempel en operasanger eller en kok), som har til opgave at være en del af hverdagen og skabe gode oplevelser og livsglæde blandt beboerne. Eller der kan tilrettelægges aktiviteter med besøgs-hunde på plejecentre, som kan stimulere og aktivere beboernes følelser og lysten til at kommunikere, f. eks. i forhold til demente.

På den baggrund afsættes 20 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en pulje, der skal øge livskvaliteten på plejehjem og i plejeboliger. Midlerne kan ansøges af kommuner, frivillige foreninger mv.

Livskvalitet					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	5,0	5,5	5,5	-

2.8 Kompliceret sorg

De fleste sorgramte kan klare sig uden psykologisk behandling. Det er dog vigtigt, at mennesker, der rammes af kompliceret sorg, mødes af fagpersoner med de rette kompetencer, så deres og familiens liv ikke hæmmes af sorgen. I dag har sorgområdets aktører ikke tilstrækkelig viden om behandling og håndtering af kompliceret sorg.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at opslå en pulje til etablering af et center om kompliceret sorg. Formålet med centret er:

- At styrke og koordinere forskning i forhold til udviklingen af konkrete evidensbaserede behandlingstilbud.
- At indsamle, systematisere og formidle viden til sorgområdets aktører i regioner og kommuner til gavn for psykologisk behandling og rådgivning af efterladte.

Centret skal desuden opbygge kompetencer og udbrede viden om behandling af mennesker med kompliceret sorg.

På den baggrund afsættes 8 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en pulje til etablering og drift af et center om kompliceret sorg.

Kompliceret sorg					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	2,0	2,0	-	-

2.9 Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre

Kvinder, der har fået lungehindekræft (af typen mesoteliom) på grund af f.eks. deres mands arbejde med asbest, har i dag ikke reelt mulighed for at få erstatning, da det vil være yderst vanskeligt at få et erstatningskrav anerkendt ved domstolene. I modsætning til mændene er kvinderne ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

Lungehindekræft er en alvorlig og uhelbredelig sygdom, der i de fleste tilfælde opstår efter eksponering af asbest. Et år efter sygdommen er stillet, vil kun halvdelen af patienter med lungehindekræft være i live.

Antallet af kvinder med lungehindekræft er lavt, da den typiske patient er en mand, der har været beskæftiget med asbest igennem sit arbejde. Kvinderne er potentielt blevet andenhåndseksponeret, når de eksempelvis har vasket deres mænds arbejdstøj.

Der er tidligere set eksempler på behov for kompensation til særlige grupper. Eksempelvis kompensation til Thulearbejderne i 1995.

Aftalen indebærer, at der etableres en kompensationsordning for de berørte kvinder.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om, at der i 2016 afsættes 10,0 mio. kr. til kompensation til andenhånds-eksponerede asbestofre, inkl. de udgifter, der er forbundet med administration af ordningen. Den estimerede udgift vil i så fald være 850.000 kr. om året, idet det er lagt til grund, at der gennemsnitligt vil være 5 tilfælde om året. Med 850.000 kr. pr. år i 10 år, skønnes ordningen at koste i alt 10 mio. kr.

Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	10,0	-	-	-	-

3. Forebyggelse og anden privat proces

3.1 Videreførelse af natåbning af Livslinien

Med satspuljeaftalen for 2015-2018 blev der afsat 0,5 mio. kr. i 2015 til en ekstern evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning. Dette for at tilstræbe at natåbningen også kan fortsætte i 2016, hvis det viser sig at have en god effekt.

Evalueringen har vist, at Livslinien med natåbning i højere grad er i stand til at hjælpe selvmordstruede, idet der gennemføres flere rådgivningssamtaler end forud for den udvidede åbningstid, og idet samtalerne opfylder et særligt behov hos brugerne for rådgivning i nat-timerne, hvor andre selvmordsforebyggende tilbud har lukket.

Den nuværende fondsfinansierede bevilling til natåbning af Livslinien udløber.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at afsætte i alt 5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en videreførelse af den eksisterende natåbning af Livslinien. Partierne lægger vægt på, at personalet, som dækker natåbningen, er tilknyttet Livsliniens frivillighedskorps.

Videreførelse af natåbning af Livslinien					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	1,0	1,0	1,0	-

3.2 Kultur på recept

Med henblik på at afprøve om kulturelle oplevelser og aktiviteter kan hjælpe patienter med hurtigere at komme sig efter sygdom, er satspuljepartierne enige om, at der afsættes midler til et pilotprojekt.

I Region Skåne i Sverige er der gennemført et lignende projekt med gode erfaringer. Pilotprojektet har affødt en model for, hvordan kulturelle oplevelser kan anvendes i rehabiliteringen af langtidssygemeldte patienter. Der er enighed om at afprøve et lignende koncept i dansk kontekst.

Patienter inden for diagnosegrupperne let til moderat depression og angst samt stress skal indgå i pilotprojektet. Patienterne vil i dialog med en kulturkoordinator og patientkoordinator finde frem til de kulturelle tilbud, som vurderes relevante for patientens rehabiliteringsproces.

Resultatet af pilotprojektet er en model, der kan danne grundlag for, hvordan kulturelle oplevelser og aktiviteter kan inddrages i rehabiliteringen af patienter i en dansk kontekst.

På denne baggrund afsættes 8,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til gennemførelse af et pilotprojekt med "Kultur på recept". Den nærmere målgruppe skal defineres nærmere og med inddragelse af de svenske erfaringer.

Kultur på recept					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	3,5	1,0	3,5		-

3.3 Børnehospice

Livstruende syge børn og deres familier er i en meget svær situation. Det handler både om tiden, mens sygdommen præger barnet og familien og den sidste tid i den terminale fase. Et børnehospice kan tilbyde en psykosocial indsats målrettet det enkelte syge barn og barnets familie og give støtte, aflastning og hjælp i de perioder, hvor barnet og dets familie opholder sig på hospice.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 6 mio. kr. i 2016-2018 til en pulje, der er øremærket til Lukashuset Børne- og Ungehospice i Hellerup. I Lukashuset kombineres en specialiseret lindrende indsats tilpasset det enkelte barns behov med fysiske rammer, hvor barnet kan have sine forældre og søskende omkring sig, og hvor der er plads til familieliv og nærvær. Selve behandlingen af barnets sygdom vil stadig skulle varetages i det fornødne samarbejde med de højt specialiserede sygehusafdelinger.

De afsatte midler skal ses i sammenhæng med øvrige igangsatte tilbud med fokus på aflastning og lindrende behandling af uhelbredeligt syge børn, herunder de afsatte midler i satspuljeaftalen fra 2014.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2018 6,0 mio. kr. til Lukashuset Børne- og Ungehospice. Heraf prioriteres 0,2 mio. kr. til, at Videnscenter for Rehabilitering og Palliation i 2018 kan bistå Sundhedsstyrelsen med en opsamling af erfaringer på området.

Lukashuset Børne- og Ungehospice					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	2,0	2,0	-	-

3.4 Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination

HPV-vaccinen blev indført i det danske børnevaccinationsprogram i 2009. Vaccinen vurderes at yde effektiv beskyttelse mod bl.a. den type HPV-virus, der forårsager 70 % af tilfældene af livmoderhalskræft. De senere år har der imidlertid været stigende opmærksomhed på formodede bivirkninger ved vaccinen. Der er typisk tale om træthed, kronisk hovedpine, mavesmerter, svimmelhed, besvimelser og hukommelsesbesvær.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler i en pulje, der kan udmøntes til forskning for at opnå større viden om en eventuel årsagssammenhæng mellem HPV-vaccinen og alvorlige bivirkninger som f.eks. POTS, kronisk træthedssyndrom etc.

På denne baggrund afsættes 7 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en pulje til forskningsprojekter om baggrunden for mulige, alvorlige bivirkninger ved HPV-vaccination.

Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	3,0	2,0	-	-

3.5 Seksuel sundhed

Der er i de senere år opnået gode resultater vedrørende seksuel sundhed, hvor der er set et fald i antallet af aborter hos de yngre piger, teenagegraviditeter og visse seksuelt overførte sygdomme blandt yngre mænd og kvinder.

Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre den brede forebyggelsesindsats i forhold til seksuel og reproduktiv sundhed for unge og at understøtte kommunernes indsatser herfor.

De foreslåede initiativer nedenfor er en videreførelse af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex & Samfund:

- **Sexlinien:** Telefon- og internetbaseret informations- og rådgivningslinje, som sikrer bl.a. unge en let og kvalificeret adgang til information om seksualitet, prævention, aborter, seksy sygdomme og andre emner i forhold til fremme af seksuel sundhed.
- **Uge Sex-kampagne:** Landsdækkende årlig sundheds- og seksualundervisningskampagne målrettet børn og unge på folkeskoler og ungdomsuddannelser. Kampagnen har til formål at øge børn og unges viden og styrke deres evne til at træffe gode og sunde valg i forhold til krop, følelser, trivsel, relationer, rettigheder, seksualitet og grænser.
- **Kun med Kondom-kampagne:** Gennemførelse af lokale aktiviteter i forbindelse med "Kun med Kondom"-kampagnen med fokus på at udarbejde konkrete tilbud og forslag, som de enkelte kommuner kan tilslutte sig og gennemføre. Der skal endvidere sikres støtte til involvering af andre lokale aktører som foreninger, uddannelsesinstitutioner og private aktører. Kampagnen har til formål at udbrede brugen af kondom og dermed forebygge seksuelt overførte sygdomme og uønskede graviditeter.
- **Fagligt netværk for seksuel sundhed:** Netværket arbejder med at styrke og kvalificere den forebyggende indsats relateret til seksuel sundhed i kommunerne. Fokus er på faglig videndeling, støtte og rådgivning til kommunerne i forhold til at fremme seksuel sundhed.

På den baggrund afsættes 5,3 mio. kr. årligt i 2017-2018 til finansiering af ovennævnte initiativer.

Seksuel sundhed					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	5,3	5,3	-	-

3.6 Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien

I dag er der ingen hospitalsklovnebesøg hos indlagte børn i psykiatrien, men faste ugentlige hospitalsklovnebesøg på alle landets somatiske børneafdelinger. Som led i en ligestilling af somatikken og psykiatrien bør børn, der slås med psykiske lidelser, have samme adgang til hospitalsklovnene.

Danske hospitalsklovne er en landsdækkende forening, der har eksisteret siden 2013. Foreningen bygger på grundtanken om, at humor, latter og smil fremmer helbredelse.

Der afsættes på den baggrund i alt 6,0 mio. kr. i perioden 2016-2019, hvoraf 5,5 mio. kr. afsættes til forsøg med hospitalsklovne på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger og 0,5 mio. kr. til en evaluering senest ved afslutningen af projektperioden.

Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,5	1,5	1,5	1,5	-

3.7 Sundhedstjek

Tidlig opsporing af risikofaktorer eller sygdomstegn kan medvirke til at forebygge eller mindske risikoen for udvikling og forværring af bl.a. kroniske sygdomme på længere sigt. Dette kan samtidig mindske belastningen på det samlede sundhedsvæsen på den lange bane.

Forebyggende sundhedstjek, udført som en individuel vurdering af den enkeltes generelle sundhed, kan føre til opmærksomhed på risikofaktorer eller tidlige sygdomstegn, som dermed kan håndteres tidligt i sygdomsforløbet.

På baggrund af et fagligt oplæg til den konkrete udmøntning af sundhedstjek, som udarbejdes i regi af Sundhedsstyrelsen, tager satspuljepartierne stilling til det nøjagtige indhold af modellen.

Satspuljepartierne er derfor blevet enige om at oprette en pulje til finansiering af forebyggende sundhedstjek.

På den baggrund afsættes 30 mio. kr. i perioden 2016-2019 til finansiering af sundhedstjek.

Sundhedstjek					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	5,0	5,0	10,0	10,0	-

3.8 Screening for cystisk fibrose blandt nyfødte

Hvert år fødes 13-14 børn med cystisk fibrose i Danmark. I alt lider ca. 500 danskere af den medfødte og sjældne sygdom, som især rammer lunger, luftveje og mavearmsystemet. Cystisk fibrose medfører hyppige lungeinfektioner, nedsat lungefunktion, svigtende funktion af bugspytkirtlen, leversygdom og dårlig trivsel. Den gennemsnitlige levetid med sygdommen er i dag 40-50 år.

Ved at screene alle nyfødte for cystisk fibrose kan sygdommen opdages tidligere end i dag. Det vil forbedre behandlingsmulighederne, herunder sikre bedre ernæring og vækst, bedre lungefunktion samt overlevelse. Screeningen vil blandt andet medvirke til at forbedre lungefunktionen, herunder medføre færre indlæggelser og mindre intensiv behandling, og en bedre overlevelse samt medføre færre negative psykosociale konsekvenser for forældrene til børnene. Dermed øges chancerne for et bedre og sundere liv for de børn, som hvert år fødes med cystisk fibrose.

Satspuljepartierne er enige om, at indførelse af screening for cystisk fibrose af nyfødte kan hjælpe til at forbedre levevilkårene og opnå en række sundhedsmæssige fordele for de børn, som bliver født med cystisk fibrose.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2019 14,8 mio. kr., og herefter permanent 3,7 mio. kr. årligt til at indføre screening for cystisk fibrose af nyfødte. Heraf vedrører ca. 2,8 mio. kr. udgifter til Statens Serum Institut til screeningslaboratoriet til vurdering af blodprøver fra ca. 60.000 nyfødte, mens regionernes udgifter til genetisk rådgivning udgør ca. 0,9 mio. kr.

Screening for cystisk fibrose					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	7,4	-	3,7	3,7	3,7

3.9 Styrket indsats for børn og unge som pårørende

I satspuljeaftalen for 2015-2018 blev der afsat 4,2 mio. kr. i 2015, 4,3 mio. kr. i 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018 til tilbud om systematiske familie- og børnesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Midlerne er endnu ikke udmøntet. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at puljeopslaget burde have været bredere funderet, således at kredsen af ansøgere havde været større.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at omprioritere de afsatte midler og genopslå puljen med et udvidet formål, således at puljen omfatter børn, hvis forældre eller søskende har en psykisk sygdom eller en alvorlig somatisk sygdom. Formålet med puljen er at opspore eller helt undgå mistrivsel hos barnet eller den unge, som måtte opstå i forbindelse med forældres eller søskendes sygdomsforløb. Der vil blive lagt vægt på, at de projekter, der opnår midler fra ansøgningspuljen, bygger videre på allerede eksisterende erfaringer fra lignende projekter samt udbredelse af kendskabet til de oparbejdede erfaringer og tilgængelige ressourcer. Puljen kan ansøges af kommuner, regioner og private organisationer.

Styrket indsats for børn og unge som pårørende					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,2	4,3	0,5	-	-

De 4,2 mio. kr. i 2016 vedrører uforbrugte midler fra 2015, som forudsættes udmøntet i 2016.

3.10 Udbredelse af akuthjælperordninger

I alle regioner findes frivillige akuthjælperordninger, som kan give patienten den første, livreddende indsats i tilfælde af f. eks. hjertestop, indtil ambulancen når frem. Akuthjælperne er organiseret og uddannet lokalt i de enkelte regioner, og regionerne anvender forskellige løsninger til at tilkalde akuthjælperne.

Med aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2015 – 2018 blev der afsat 1,5 mio. kr. til anvendelse i 2016-2017 til udbredelse af IT-understøttelse af akuthjælperordninger. Der er enighed blandt satspuljepartierne om, at akuthjælperordninger udgør et vigtigt og trygheds-skabende supplement til den øvrige præhospitale indsats, og at de bør understøttes af et mere generelt kvalitetsløft.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at de afsatte midler skal anvendes generelt til at udbrede akuthjælperordninger, herunder optimere driften og organiseringen af de regionale akuthjælperordninger, bl.a. med fokus på uddannelse af akuthjælperne. På den baggrund målrettes de 1,5 mio. kr. fra 2015 til at udbrede regionernes akuthjælperordninger og sikre et kvalitetsløft.

Udbredelse af akuthjælperordninger					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,5	-	-	-	-

4. Opfølgning på tidligere satspuljeaftaler

4.1 Opfølgning på satspuljeaftalen 2012-2015 – Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede

Med satspuljeaftalen for 2012-2015 afsatte satspuljepartierne 53,5 mio. kr. i perioden 2012-2015 og herefter 13,5 mio. kr. årligt som permanent bevilling med henblik på styrkelse af den kommunale døgnbehandling af personer med alkoholfafhængighed og psykiske problemstillinger.

Midlerne har i perioden 2012-2015 været udmøntet som en pulje til en række kommuner. Kommunernes tilbagemeldinger har vist, at puljen, udover at sikre kvalificeret behandling af dobbeltbelastede, har været med til bl.a. at sikre øget koordinering internt i kommunerne og faglig opkvalificering af kommunale medarbejdere samt sætte fokus på for- og efterbehandling og tidlig opsporing.

Som følge af de positive erfaringer med puljen er satspuljepartierne enige om at afsætte en ny ansøgningspulje på 48 mio. kr. i perioden 2016-2019. Kommunerne vil kunne søge midler til at oprette eller udbygge egne kvalificerede tilbud eller til at købe kapacitet på kvalificerede private behandlingssteder.

Derudover har projekt SODA (Samarbejde Om Dobbeltbelastede Alkohol klienter) vist, at Ringgården gennem samarbejde med kommuner om behandling af dobbeltbelastede og kompetenceudvikling af kommunale alkoholbehandlere har en vigtig funktion som videnscenter for dobbeltfokuseret alkoholbehandling.

Som følge af vigtigheden af at fastholde videnscenterfunktionen på Ringgården er satspuljepartierne enige om at afsætte 5,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 med henblik på at sikre en fortsat kompetenceudvikling af kommunale alkoholbehandlere samt en fortsat udvikling af viden omkring behandling af dobbeltbelastede. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2018 til en evaluering af kompetencecentret.

Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5

Puljemidlerne vil blive fordelt på baggrund af ansøgninger fra kommunerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Hvordan midlerne permanentgøres vil blive taget op i forbindelse med projektperiodens udløb i 2019.

4.2 Opfølgning på satspuljeaftalen 2012-2015 – flere sengepladser i psykiatrien

Satspuljepartierne er enige om, at 40 mio. kr. årligt permanentgøres til flere dag- og døgnpladser i psykiatrien. Satspuljepartierne understreger vigtigheden af, at fremtidige omlægninger i psykiatrien fortsat sikrer opretholdelse af tilstrækkelig stationær kapacitet til patienter, der har behov for indlæggelse i kortere eller længere tid.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at der i forbindelse med regionernes årlige statusredegørelser for de 2,2 mia. kr. til psykiatrien (den ekstraordinære satspuljeaftale for 2015-2018) følges op på udviklingen i den samlede kapacitet i psykiatrien.

Flere sengepladser i psykiatrien					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0

4.3 Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren

Med den ekstraordinære satspuljeaftale på psykiatriområdet fra juni 2014 blev der reserveret 150 mio. kr. over 3 år til at indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016. Reservationen svarer til de nuværende udgifter til opretholdelse af let til moderat depression og let til moderat angst, herunder OCD, i ordningen. Partierne blev enige om, at reservationen skal ses i lyset af Sundhedsstyrelsens evaluering af psykologordningen, som bl.a. belyser grundlaget for opretholdelse af ordningen.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en evaluering og perspektivering af psykologordningen, der blev offentliggjort i september 2015. Af evalueringen fremgår det, at der hensigtsmæssigt kan gennemføres en række strukturelle ændringer i psykologordningen for at bedre kvaliteten, vidensgrundlaget og styringsmulighederne fremover. Rapporten peger på en række overordnede sigtelinjer for udviklingen af ordningen:

- Tilskudsordningen bør i højere grad tilrettelægges som en integreret del af et sammenhængende sundhedsvæsen, hvor praktiserende psykologer har et tæt samarbejde primært med almen praksis, men også med de øvrige aktører på området.
- Tilskudsordningen bør afgrænses og målrettes til personer med psykiske lidelser og psykisk patologiske reaktioner, hvor der er evidens for psykologbehandling.
- Henvvisning til psykologbehandling bør for alle henvisningsårsagerne ske med baggrund i reviderede faglige visitationsretningslinjer, som understøtter almen praksis' rolle som gatekeeper.
- Psykologer i praksissektoren bør i højere grad arbejde systematisk med kvalitet og evidensbaserede metoder, herunder monitorering af indsatsen.
- Der bør udvikles et bedre datagrundlag til at dokumentere aktiviteter og resultater af tilskudsordningen.

Satspuljepartierne er på baggrund af evalueringen enige om at videreføre psykologordningen for angst og depression i sin nuværende form.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at eventuelle ændringer i adgangen til ordningen bør afvente initiativer med fokus på at sikre kvalitet og styringsmuligheder i ordningen. Det er blandt andet vigtigt, at kun den målgruppe, som har gavn af tilbuddet, og som ordningen er tiltænkt, modtager behandling under ordningen.

Der igangsættes nu initiativer for at sikre korrekt henvisning af patienter samt sikre grundlaget for monitorering og dataopsamling om behandlingsmetoder og effekt. Partierne noterer, at Sundhedsstyrelsen bl.a. udarbejder reviderede faglige retningslinjer, og at der igangsættes et arbejde med etablering af en kvalitetsdatabase.

Satspuljepartierne vil modtage en status for fremdriften af kvalitetsarbejdet i juni 2016.

På den baggrund afsættes der 150 mio. kr. i perioden 2016-2018 til videreførelse af tilbuddet om tilskudsberettiget psykologbehandling i sin nuværende form, dvs. for personer med let til moderat depression, som er i alderen 18 år og opefter, samt til personer med let til moderat angst, herunder OCD, som er i alderen 29-38 år.

Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	60,0	60,0	60,0	-	-

Af de 60 mio. kr. i 2016 vedrører de 30 mio. kr. reserverede midler fra satspuljeaftalen 2012-2015 som følge af, at ordningen først trådte i kraft medio 2012.

4.4 Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Videreførelse af reservation af midler til psykologordningen

Der blev med den ordinære satspuljeaftale på sundhedsområdet fra oktober 2014 indgået en aftale mellem partierne om en reserve på yderligere 14,5 mio. kr. over 3 år til at følge op på Sundhedsstyrelsens evaluering og perspektivering af psykologordningen med henblik på at kunne dække en eventuel udvidelse af aldersgruppen for patienter med angstlidelser.

I lyset af Sundhedsstyrelsens anbefalinger i psykologevalueringen og det arbejde, der skal igangsættes om kvalitet i ordningen, er satspuljepartierne enige om at lade de i 2016 afsatte midler på 4,9 mio. kr. indgå i prioriteringen i forbindelse med udmøntningen af satspuljen for 2016-2019. Den resterende del af reserven vil indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2017.

Satspuljepartierne vil som ovenfor nævnt modtage en status for fremdriften af kvalitetsarbejdet i juni 2016.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at fastholde de resterende midler på 9,6 mio. kr. til brug for drøftelserne i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2017.

Videreførelse af reservation af midler til psykologordningen

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	4,8	4,8	-	-

4.5 Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Omprioritering af midler til nedbringelse af ventetid til genoptræning

Hurtig igangsættelse af genoptræning efter udskrivning fra sygehus har stor betydning for den enkelte borgers mulighed for at opnå den bedst mulige funktionsevne og vende tilbage til et så normalt liv som muligt. For den ældre borger kan rettidig genoptræning være afgørende for, at vedkommende bliver mindre plejekrævende og f. eks. kan blive i eget hjem. For yngre borgere kan det betyde, at de hurtigere kan vende tilbage til job eller uddannelse.

I satspuljeaftalen 2015-2018 blev der afsat midler til kommunerne til nedbringelse af ventetiden på genoptræning med en målsætning om maksimalt 14 dages ventetid efter udskrivning. Det fremgik af aftalen, at der skulle opnås enighed med KL herom via aftalen om kommunernes økonomi. Det lykkedes ikke at nå til enighed med KL om den foreslåede model i økonomiaftalen. Det vurderes dog, at det fortsat er ønskværdigt at styrke kommunernes indsats på genoptræningsområdet.

Da ældre har en højere indlæggelsesfrekvens og dermed også oftere behov for genoptræning end den øvrige befolkning har kommuner med en stor andel af ældre borgere en særlig udfordring i forhold til at kunne tilbyde genoptræning hurtigt.

Satspuljepartierne er derfor enige om at omprioritere de afsatte midler fra sidste års aftale, så de særligt rettes mod kommuner med en stor andel ældre borgere. Midlerne skal gå til nedbringelse af ventetiden til genoptræning gennem pukkelafvikling, kapacitetsudbygning, optimering af arbejdsgange m.v. Samtidigt afsættes midler til forbedring af registreringerne på området, således at ventetidsopgørelserne for genoptræning bliver mere retvisende.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at de midler, der blev afsat i 2015 (6,9 mio. kr.) føres tilbage til satspuljen.

På den baggrund afsættes 90 mio. kr. i perioden 2016-2018 til nedbringelse af ventetiden til genoptræning. Fordelingen til kommunerne sker efter en fordelingsnøgle for udgiftsbehovet for ældreområdet.

Genoptræning					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	36,0	27,0	27,0	-	-

5. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsum). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets udgang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, jf. Økonomistyrelsens vejledning.

6. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

6.1 Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

6.2 Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte initiativer, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte initiativer.

Bilag 3. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på social- og indenrigsområdet

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 27. oktober 2015 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet.

Aftalen indeholder et antal større strategiske udviklings- og udbredelsesinitiativer. Aftalen indeholder også midler til videreførelse og forankring mv. af eksisterende sociale indsatser.

Mod en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats

Satspuljepartierne er enige om, med inspiration fra Sverige og Herning Kommune, at understøtte kommunerne i at omlægge deres indsats for udsatte børn og unge til en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats. Der afsættes midler til en faglig og økonomisk støtte til omlægningen samt en styrket viden om metoder i og virkning af lovende social praksis. Konkret afsættes midler til etablering af et udgående rådgivningsteam, som yder faglig støtte til kommunerne til omlægningen samt en ansøgningspulje til ekstraudgifter, som forventes i begyndelsen af omlægningen. Derudover afsættes midler til at dokumentere forebyggende indsatser i kommunerne. Der afsættes i alt 96 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af housing first på hjemløseområdet

Evalueringen af Hjemløsestrategien viser, at hjemløse kan hjælpes ud af hjemløshed. Derfor styrkes arbejdet med at hjælpe borgere, der er blevet hjemløse, og samtidig øges viden om, hvordan hjemløshed kan forebygges. Der afsættes midler til en udvidelse af det nuværende hjemløseregister, så det både støtter implementeringen af housing first-tilgangen og bostøttemetoderne i kommuner samt på forsorgshjem. Derudover afsættes midler til bl.a. en analyse af vejen ind og ud af hjemløshed. Der afsættes i alt 31,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at styrke misbrugsbehandlingen til unge med et misbrug. Der afsættes derfor midler til at udbrede en række virksomme behandlingsmodeller eller delelementer fra modellerne i kommunerne og på anbringelsessteder. Det drejer sig om modellen "U-turn", "U18-modellen" samt familiebehandlingsmetoden "Multisystemisk Terapi Substance Abuse". Udbredelse af metoden "Projekt Andre Valg" skal motivere

anbragte unge på behandlingssteder med et misbrug til at gå i misbrugsbehandling. Der afsættes i alt 54,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Understøttelse af frivillighedsområdet

Der afsættes midler til en samlet frivilligpakke, som skal sikre 1) En lokalt forankret understøttelse af den frivillige indsats i kommunerne gennem fortsat finansiering til frivilligcentre 2) Midler til Fonden for Socialt Ansvar til udvikling og understøttelse af den frivillige indsats på tværs af landets kommuner samt 3) Midler til understøttelse af integrationsindsatsen i civilsamfundet. Konkret tages afsæt i den aktuelle situation, hvor mange ønsker at gøre en frivillig indsats for dem, der får asyl i Danmark, ved at understøtte initiativet "Venner viser vej", som koordineres af Røde Kors. Der afsættes i alt 39,9 mio. kr. i perioden 2016-2018 til initiativet.

Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug

Satspuljepartierne er enige om at harmonisere og styrke lovgivningen på socialområdet og sundhedsområdet, bl.a. så der er samme forpligtelse for kommunerne til at tilbyde gravide med misbrug af stoffer og/eller alkohol en kontrakt på baggrund af kvindens samtykke om behandling med mulighed for tilbageholdelse. Lovændringen understøttes af udvikling og afprøvning af et metode- og kompetenceudviklingsforløb for 1-2 døgnbehandlingstilbud målrettet gravide kvinder med et misbrug, så der sikres tilbud af høj kvalitet til målgruppen. Samtidig vil socialtilsynet påse, at stederne er egnede til målgruppen. Endelig styrkes den eksisterende forebyggende indsats i kommunalt og regionalt regi. Loven evalueres tre år efter ikrafttræden. Der afsættes i alt 27,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Skæve boliger og inklusionsboliger til psykisk og socialt sårbare personer

Der afsættes midler til at yde støtte til etablering og drift af såkaldte skæve boliger og inklusionsboliger. Inklusionsboligerne er boliger til psykisk og socialt sårbare personer i eksisterende almene familieboliger, herunder som kollektive bofællesskaber, hvor der tilknyttes sociale støttefunktioner til inklusionsboligerne. Der afsættes i alt 36 mio. kr. i perioden 2017-2019 til formålet. Midlerne kan søges af almene boligorganisationer alene eller i samarbejde med andre aktører, som fx sociale tilbud til personer i målgruppen.

Fremme af trivsel og læring hos udsatte børn

Der afsættes midler til et korps af pædagogiske praksiskonsulenter, der skal medvirke til at bryde negativ social arv for udsatte børn ved at fremme og forankre viden og handlekompetencer hos det pædagogiske personale i dagtilbuddene. Det sker bl.a. via målrettede forløb til dagtilbud og kommuner samt regionale seminarer i hele landet om virksomme metoder og pædagogiske redskaber, som bl.a. fremmer børns sproglige udvikling. Der afsættes i alt 23 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Turboforløb for fagligt udfordrede elever

Der er gode erfaringer med intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever. Med projektet understøttes skolernes intensive læringsforløb, samtidig med, at der udvikles sikker viden om, hvad der virker, og hvordan det forankres i kommunerne bedst muligt, så der opnås den største og mest vedvarende effekt på elevernes læring. Projektets resultater skal klæde skolerne på til efterfølgende at anvende turboforløb som et redskab i deres indsats over for fagligt

udfordrede elever. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 20,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser

Der afsættes midler til en målrettet indsats til indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser eller lignende vanskeligheder i et til to fængsler samt for løsladte og betinget dømte i kommunerne. Formålet er at styrke borgerens kompetencer og egen mestring. Samtidig styrkes det tværsektorielle myndighedssamarbejde for at understøtte en bedre og smidigere overgang for borgeren. Der afsættes i alt 15,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udvikling af samfundsøkonomiske modeller

Der afsættes i alt 5 mio. kr. i 2016 og 2017 til udvikling eller videreudvikling af modeller som fx Skandia-modellen til belysning af de samlede økonomiske konsekvenser ved at sætte ind med forebyggende sociale indsatser og dokumenterede virksomme metoder på voksenområdet. Modeludviklingen skal ske gennem inddragelse af kommuner og afprøves på konkrete områder, herunder på misbrugsområdet.

Krav på udredning af ordblindhed

Initiativet skal forbedre det faglige grundlag for udredning, bl.a. med henblik på at sikre bedre samspil mellem de nuværende tests på området. Regeringen fremlægger lovforslag til en ændring af folkeskolelovgivningen, hvormed forældre og elever én gang i en elevs skoleforløb gives retskrav på gennemførelse af test til udredning af ordblindhed. Retsskravet indføres fra skoleåret 2017/2018. Som led i indsatsen afsættes der midler til et forbedret fagligt grundlag og til finansiering af de kommunale merudgifter ved gennemførelse af ordblindetest. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. i 2016, 2,8 mio. kr. i 2017 og 3,6 mio. kr. årligt fra 2018 og frem.

Opfølgende samtaler til tidligere anbragte unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til et forsøgsprojekt, så nuværende eller tidligere anbragte unge i alderen 17-23 år, der ikke modtager efterværn, får ret til opfølgende samtaler med en voksen, de er tryk ved, det første år efter, anbringelsen ophører. Formålet er, at de unge, der har været anbragt på et opholdssted eller en institution, som selv ønsker kontakten, får støtte til at finde sig til rette i voksentilværelsen. Der afsættes 6,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til blandt andet en ansøgningspulje.

Rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. til en ansøgningspulje til at etablere eller udvide åbne rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge i alderen 12-25 år. Formålet er, at psykisk sårbare unge i målgruppen har let adgang til at tale med voksne om de problemer, den unge har, bl.a. med henblik på at forebygge, at problemerne vokser sig større. Derfor skal den unge kunne komme ind fra gaden uden forudgående aftale og møde en voksen at tale med. Endvidere skal den unge som udgangspunkt have mulighed for anonymitet. Rådgivningstilbuddet skal være baseret på frivillige kræfter. Puljen udmøntes i 2017 for en treårig projektperiode.

Styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud

Satspuljepartierne er enige om at sikre en styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud. Derfor er det vigtigt, at børn lærer om grænser mellem sig selv og andre, og om hvordan de kan give udtryk for disse grænser. Pædagoger og andre relevante fagpersoner tilknyttet dagtilbud skal derfor styrkes i deres viden om, hvordan man taler med de yngste børn om at sætte grænser og respektere andres grænser. Formålet er at forebygge seksuelle overgreb mod børn og sikre, at overgreb stoppes så tidligt som muligt. Midlerne skal gå til udbredelse af et redskab udviklet til at hjælpe voksne med at tale med børn om overgreb samt kurser til pædagoger mv. i brugen af redskabet. Satspuljepartierne er enige om at drøfte evalueringen af Overgrebspakken, når den foreligger senere i 2015. Der afsættes 6,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til indsatsen.

Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge. Det skal være tydeligt, hvornår magtanvendelse kan ske, og hvornår det ikke kan ske. Dette både af hensyn til børnenes, de unges og personalets retssikkerhed. Satspuljepartierne ønsker samtidig at sikre, at personalet på anbringelsesstederne har de tilstrækkelige redskaber til at understøtte børnene og de unges trivsel, udvikling og socialpædagogiske behandling.

Aftaleparterne er derfor enige om at drøfte disse emner, og om at den videre proces tilrettelægges, så et kommende lovforslag kan fremsættes med udgangen af februar måned 2016. Der afsættes en økonomisk ramme til de videre forhandlinger på i alt 42,3 mio. kr. i perioden 2016-19 og herefter 13,0 mio. kr. årligt i varige midler.

Undersøgelse af stofmisbrugsområdet fra et brugerperspektiv

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2016 til en undersøgelse, der har til formål at tilvejebringe et brugerperspektiv på hverdagen for mennesker med et stofmisbrug i relation til lovgivning og praksis på området. Den kvalitative undersøgelse skal gennemføres i samarbejde med praktikere på området og bredt se på brugernes møde med myndigheder mv. samt belyse, hvordan midlerne på området anvendes mest hensigtsmæssigt ud fra et brugerperspektiv.

Naturen som social og rehabiliterende indsats

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 3,0 mio. kr. i 2016 til en ansøgningspulje, der gennem naturen som social og rehabiliterende indsats skal hjælpe personer med psykiske vanskeligheder som fx stress, depression og angst, der er i risiko for social udsathed.

Fortsat støtte til udvikling af sociale teknologier

Satspuljepartierne er enige om at reservere op til 4,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Living IT-Labs aktiviteter. Udmøntning af de reserverede midler er betinget af, at tilskud til Living IT-Lab kan ske i fuld overensstemmelse med reglerne om statsstøtte. Alternativt anvendes midlerne på handicapområdet.

Udvidet åbningstid af BørneTelefonen

Satspuljepartierne er enige om at sikre en udvidelse af BørneTelefonens åbningstid. Det er vigtigt, at børn og unge har et sted at henvende sig og få luft for deres bekymringer, også på

tidspunkter hvor andre ikke er tilgængelige. Der afsættes i alt 4 mio. kr. i perioden 2016 og 2017 til formålet.

Bedre inklusion af nyttilflyttede grønlandere i Danmark

Der afsættes i alt 4 mio. kr. i 2016 til de grønlandske huse i Aalborg, Aarhus, København og Odense.

Folkekirkens Familiestøtte - Støtte til sårbare familier

Der afsættes i alt 3,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at sikre videreførelsen af følgende projekter, hvis bevilling udløber i 2015:

- **Regionale centre for seksuelt misbrugte**
Der afsættes i alt 47 mio. kr. i perioden 2016-2019 til fortsat drift og varig forankring af senfølgecentre.
- **Merbevilling til Ombudsmandens Børnekontor**
Der afsættes i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Ombudsmandens Børnekontor.
- **Levevilkårsundersøgelse og inklusionsmåling**
Der afsættes i alt 5,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en gentagelse af levevilkårsundersøgelse samt inklusionsmåling af levevilkårene for mennesker med funktionsnedsættelser.
- **Frivillig gældsrådgivning og rådgivning til udsættelsestruede lejere**
Puljen til frivillig gældsrådgivning videreføres for to år, og samtidig iværksættes en undersøgelse af modeller for gældsrådgivning til socialt udsatte samt mulighederne for en varig forankring. Der afsættes i alt 21,7 mio. kr. til initiativet i 2016. Derudover afsættes i alt 10 mio. kr. i perioden 2016-2017 til en videreførelse af puljen til almene boligorganisationer til rådgivning til udsættelsestruede lejere.
- **Hanne Mariehjemmet**
Der afsættes i alt 20,1 mio. kr. i perioden 2016-2018 til videreførelse af Hanne Mariehjemmet for socialt udsatte kvinder fra misbrugs- og prostitutionsmiljøet.
- **Akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere**
Der afsættes 6,0 mio. kr. i 2016 til videreførelse af Kongens Ø - akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere med henblik på forankring fra 2017.
- **Puljer til etablering af midlertidige nødovertatningstilbud, uddeling af julehjælp og sommerferiehjælp**
Der afsættes
 - 8,2 mio. kr. i perioden 2016-2018 til nødovertatning
 - 8,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til julehjælp
 - 10,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til sommerferiehjælp

- **Dialog mod Vold og Mødrehjælpen**

Satspuljepartierne er enige om at give et tilsagn om tilskud i 2015 på i alt 12,9 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Dialog mod Volds projekt målrettet voldsudøvere og i alt 7,2 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Mødrehjælpens projekt "Ud af Voldens Skygge" til videreførelse af projekterne.

- **Exit Prostitution**

Projekt Exit Prostitution, som blev finansieret som en del af satspuljeaftalen for **2012**, gives et tilsagn om tilskud i 2015 på 12,3 mio. kr. til videreførelse af projektet i 2016.

Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv.

Aftalepartierne er enige om at afsætte forankrings- og driftsstøtte til en række eksisterende satspulje projekter.

- Der afsættes i alt 8 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Danmark Idræts Forbunds projekt "Get2Sport".
- Der afsættes i alt to mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Den Sociale Rets-hjælps projekt "Fængselsrejseholdet".
- Der afsættes i alt 0,6 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Landsforeningen Talentspejdernes projekt "Talentspejderne".
- Der afsættes i alt 1,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Røde Kors Hovedstaden og projektet "Terminal 1".
- Der afsættes årligt 0,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til forhøjelse af eksisterende driftsstøtte til Landsforeningen Spædbarnsdød.
- Der afsættes årligt 0,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til driftsstøtte til Sjældne Diagnoser.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

fm.dk